

POLIITIKA

Reformierakond uues skandaalis

Reformierakondlase Kristiina Ojulahti sõnul tahab erakonna juhtkond temast patuoinast teha, jätta tegelikud süüdlased välja selgitamata ja rikkumised kinni mätsida. ▶8-9

KOHTUASI

SEBst raha välja pumpajad kohtu all

"Mina pole näinud kuritegu, kus süüdistatavad on rohkem kahju saanud kui kannatanu," ütles Arco Kapitali juhatuse liige **KAIDO KALJUSAAR** tema vastu esitatud süüdistuse kohta. ▶6-7

Äripäev

Teisipäev, 4. juuni 2013
nr 107 (4764) 2,50 eurot

↑ EUR/USD
1,3006

↓ USD/EUR
0,7653

↑ EUR/SEK
8,5828

↑ NordPool
48,30

↑ Euribor
0,299%

Ühe keti lõpp

▶ Veel mõni aasta tagasi 76 kauplusega Hinnapomm sulges oma viimase poe. ▶4-5

EILE ei müüdnud Hinnapommi viimasena suletud Kadaka tee kaupluses enam midagi. Kulud olid suured ja tulused polnud, põhjendasid töötajad asjade pakkimist. FOTO: ANDRAS KRALLA

PANKROTTIAVALDUS

Roosipuu pitsitab Reinsalu

Endine investeerimispankur Jaak Roosipuu nõuab kohtus Margus Reinsalule kuuluva ettevõtte KC Grupp pankrotti. Reinsalu nimetab seda katteks kaaperdada toimiv ettevõtte. ▶10

LOGISTIKA

Vaidlused kahjude tekkimise üle

Tihti tekitab vaidlusi kauba pakendamise, autos kinnitamise ja sellest tekkinud kahjud. Näiteks põhiljustas lohakas päikesepaneelide pealelaadimine 250 000 euro suuruse kahju. ▶12-13

INVESTOR

Ungari valitsus seljatas languse

Ungari majandus tuli esimeses kvartalis välja majanduslangusest, kuigi kasv on aeglane. Analüütikute sõnul on veel vara hõisata. Riigi eksport on kasvanud eelkõige tänu autotootjatele. ▶20-21

KOLUMN

„Kõrgem haridus tagab kõrgema palga ja suurema võimaluse töusta juhiks.“

Tartu Ülikooli rektor Volli Kalm tunnustab, et ettevõtluses on peale hariduse siiski vaja ka õnnelikku kätt. ▶18

TEGIJA

Kristiina Ojuland
ähvardab erakonda uue skandaaliga

Reformierakonna tipp-poliitik, Euroopa Parlamendi liige Kristiina Ojuland ütles eile, et erakonna juhatus tahab tema pead. Põhjuseks nimetab ta asjaolu, et paljud parteikaaslastel on pärast erakonda tabanud skandaale avaldanud soovi näha teda erakonna uue esimehena.

Sobivaks ajendiks Ojuland n-ö maha teha sai hääletega manipuleerimine erakonna valimistel. Vastavad rahaülekanded on päevalgele toodud. Reformierakond on oma arengus jõudnud põnevasse järku, skandaalides on järjest prominentsemad persoonid. Ootame uusi teravaid avaldusi.

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Mida räägivad Gildi võlausaldajad?

6. mail rahuldas Harju maakohus Gild Arbitrage'i fondi-
valitseja GA Fund Managementi esitatud pankrotiavalduse. Täna toimub GA Fund Managementi võlausaldajate üldkoosolek. Mida arvavad toimunust Gildi prominentsed võlausaldajad, loe täna Äripäeva veebist.

ETTEVÕTJA Marcel Vichmanni sõnul on umbes pool võlausaldajate investeringust tagasi saadud, teise poole suhtes on ta pessimist.

PÄEVA FAKT

39

PROTSENTI kogu maailma rikkusest on ühe protsendi kõige jõukamate inimeste kontrolli all. Uuringufirma Boston Consulting Group koostatud uurimistööst selgub, et eraisikute rikkus kasvas eelmisel aastal 7,8 protsenti, 135 triljoni dollari. Üks protsent kõige rikkamaid kontrollib sellest 52,8 triljoni dollarit.

TSITAAT

”

Ettevõtluse hädad ei peitu mitte aruandluses, vaid R-Hoolduse, Autorollo ja arvevabrikusugustes firmades.

Ants Jürman, väikeettevõtja

HOMME

Kas on põhjust karta kinnisvarabuumi kordumist?

KUULA KUKU RAADIOST PÄRAST KL 13 UUDISEID

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Eesti vajab tarka ja kontrollitud sisserännet

Tänaseks emotsionaalsetesse aruteludesse takerdunud sisserände piiride paikapannemise küsimus on Eesti ettevõtjale eluliselt tähtis teema: kvalifitseeritud tööjõu puudus ei vaeva mitte ainult IT-sektorit, vaid ka mitut teist teadmismahukat ettevõtlusvaldkonda.

Riigikogus juba arutlusele olnud välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu on astunud positiivne samm edasi: elamisloa kiirmenetlus nähakse seaduse jõustumise korral ette nii välismaalastest suurinvestoritele kui ka riigi toel alustavale ettevõtjale. Praegu on jõukal ameerikalasel, ukrainasel või mis tahes nn kolmanda riigi kodanikul keeruline saada Eestis elamise luba. See protsess on ebamõistlikult aja- ja energiamahukas. Kiirmenetluse rakendamise korral hakkaks tasapisi laheneda eriti IT-ettevõtteid pikalt painanud spetsialistide mure ning teisalt saaks Eestisse tulema hakata ka rohkem välisinvesteeringuid, mida ennast ettevõtjasõbralikuna reklaamiv Eesti vajab palju rohkem, kui vana seadus võimaldab.

Samm õiges suunas. Eduka Eesti arvamuskonkursi kolmanda auhinnalise koha omanik Raul Allikivi tegi aasta tagasi ettepaneku nõuda Eestis elamisluba soovivalt rikkalt välisriigi kodanikult Tallinna vanalinna korteri ostmise asemel investeringut Eestis registreeritud riskikapitalifondi. Tänavu aprillis võis omal ajal ettevõtja, kes majandusministeeriumis töötamise ajal ise seaduseelnõu ettevalmistamisse panustas, asjade õiges suunas liikumise üle heameelt avaldada. Seadusemuudatuse venimisel on olnud poliitiline põhjus: 2011. aasta lõpus lahvatanud elamislubade skandaal muutis seaduseandja üliettevaatlikuks ning ehmatas ka praegust seadust järgivaid ametnikke, kelle praegust tege-

”**Töökohtade loomise kaudu majandust edendav ettevõtja ei võta kelleltki midagi ära.**

vust iseloomustab eilne Eesti Päevaleht lausa paranoilisena.

Ehkki ametnikud saavad tegutseda ainult kehtivate seaduste raamides ja seadusemuudatuse valmimine eeldab paratamatult kõigi ettenähtud etappide läbimist, on ettevõtjate kannatamatus tööjõu leidmisel ja äripartnerite kaasamisel suur ning seegi on täiesti mõistetav. Eriti ettevõtet käivitades on oluline kohapeal toimival kätt n-ö pulsil hoida. Raske on hinnata, kui palju on Eestisse praeguse jääkuse tõttu investeringuid tulemata jäänud, kuid juba üksnes tõsiasi, et neid on, peaks ajendama seaduseandjat kiiremini tegutsema. Aega, et kontrollida, kas investering on tegelik ega eksisteeri üksnes paberil, peab ametnikele jääma ka uue seaduse jõustumise korral. Ent arusaam, et Eesti vajab nii haritud töökäsi kui ka välisinvesteeringuid, peaks praktikas toimima hakkama kiiremini.

Teadmised ja investeringud. Arutelud selle üle, kas ukrainlased on paremad kui mustanahalised, täidavad küll mahlakalt arvamusruumi, ent ei vii tegelikku arutelu edasi. Majanduse arengu seisukohast pole nahavärvil mingit tähtsust. Määrav tähtsus on teadmistel ja investeringutel. Eesti valik ei seisne mitte massilise migratsiooni lubamises või mitte-lubamises, vaid kontrollitud teadmismahuka sisserände lihtsustamises. Viited Vene ohule või Stockholmi märatsemisele toimivad küll emotsioonidele, viivad aga tähelepanu põhiliselt kõrvale liigagi kergesti. Skype'i Eesti juht Tiit Paananen kirjutas juba aasta tagasi, et targalt juhitud migratsioon pole mitte oht Eesti riigile, vaid tegelikult meie ainus võimalus. Töökohtade loomise kaudu majandust arendav ettevõtja ei võta kelleltki midagi ära, küll aga annab siinsetele töövõtjatele ja -andjatele võimaluse õppida maailmatasemel tegijatelt ning ennastki teistes riikides koolitada.

MAKSUKONTROLL? MAKSUVAIDLUS? MAKSUPROBLEEMID?
Advokaadibüroo HANSA LAW OFFICES
www.hansalaw.ee

Alati parim! A-Tolliagentuur on Eesti suurim Intrastati ja pakendiaruande vormistaja!

Korrektssed aruanded A-Tolliagentuurist!

Kui vormistate Intrastati aruande A-Tolliagentuuris, on pakendi- ja probleemtoodete aruanne Teile tasuta!

www.a-tolliagentuur.ee
tel. 655 0703

A-Tolliagentuur

ÜTLES

Margus Reinsalu:
Eestis algatatud pankrotimenetlus on katse kaaperdada toimiv ettevõtte.

KC Grupi omanik pankrotiavalduse kohta. LOE LÄHEMALT LK 10

IDUFIRMA
TransferWise
asutaja ning
kaasomanik
Kristo Käärmann. FOTO:
KALEV LILLEORG/
ARVUTIMAAILM/
SCANPIX

Leedulased proovivad eestlaste TransferWise'i järelle teha

MEELIS MANDEL
meelis.mandel@aripaev.ee

Eestlaste rahvusvahelist maksete ja valuutavahetuse teenust pakkuva TransferWise'i edu on tekitanud järeletegemissoovi Leedus, kirjutas Äripäeva rahvusvaheline uudiskiri news2biz Lithuania.

Nii on ettevõtlikud Leedu noored ärimehed tulnud välja enda odava panku välistava rahvusvaheliste valuutavahetusteenusega TransferGo. Nagu eestlased, on ka TransferGo keskendunud Suurbritannia turule. Kui TransferWise ühendab Suurbritanniat eurosooniga, siis leedukate TransferGo on võtnud ette Leedu ja Poola, kust on Suurbritanniasse elama asunud väga palju inimesi.

Kui TransferWise on juba ületanud 100 miljoni naela maksemäära, siis palju nooremal ettevõttel TransferGo on see seni eesmärgiks.

Mõlemat firmat konsulteerivad nimekad inimesed idufirmade seas. Leedukaid nõustab Greg

20

protsenti kasvab iga kuu TransferWise.

Kidd, endine Square'i (makseteenuste firma, mis lubab krediitkaardimakseid mobiili teel ja Twitteri konsultant.

Firma loodab pööret turul. Taavet Hinrikuse ja Krost Käärmanni firma on seevastu võitnud näiteks PayPal'i asutajate tähelepanu.

Eelmisel kuul selgus, et Facebooki esimene investor Peter Thiel rahastab suurpankadega võistlevat Eesti firmat veidi rohkem kui 4,6 miljoni euroga. Eestlaste loodud ettevõtte toetajad ootavad, et TransferWise teeks panganduses sama, mida tegi Skype kõneteenuse pakkujate turul: lööks selle uppi.

TransferGo äriidee sai äsja tunnustuse Vilniuse iga-aastasel Taani kaubanduskoja innovatsioonikonverentsil, pälvides innovatsioonitalendi auhinna.

Rahvusvahelist maksete ja valuutavahetuse teenust pakkuva TransferWise valiti sel kevadel Eesti parimaks e-teenuseks.

Richard Branson on kirjutanud oma blogis TransferWise'ist ja kinnitas, et selle teenust hakkas kasutama ka mehele kuuluv Virgin Group.

"Me kasvame iga kuu ligi 20%, aastas seega kümme korda. Me töötleme järjest rohkem makseid ja järjest suuremaid summasid," on öelnud ettevõtte asutaja ning kaasomanik Kristo Käärmann.

Loorbereid mitmest kandist. Tehnoloogiaajakiri Wired valis TransferWise'i maailma viie tähtsama panganduse valdkonna idufirma hulka. Väljaanne The Guardian valis eestlaste idufirma Londoni 20 tipp tehnoloogiaetevõtte hulka.

Eesti idufirma võitis koha Tšiili kiirendis

Ettevõtetele töötajate spordiklubi haldamise keskkonda arendav SportID pääses 100 ettevõtte hulka, mis lähevad hoogu saama Tšiili riigi idufirmade kiirendisse.

Juulis sõidavad kuueks kuuks Tšiilisse teiste hulgas marketingjuht Kristi Rosenberg ja arendaja Miina Sikk. Nad usuvad, et SportID lahendusel on nii Tšiilis kui ka mujal Ladina-Ameerikas turgu. Nad soovivad teenuse seal tõõsse saada.

StartUp Chile on Tšiili valitsuse toel 2010. aastal käivitatud kiirendi-programm, mis kutsub maailmatasemel idufirmade projekte oma äri Tšiilis alustama ja sellega kohalikku ettevõtlust ergutama.

Tung on tohutu. Juulis algavasse, 7. vooru kandideeris üle maailma 1577 projekti 68 riigist. Väljalõigatud projekte toetab StartUp Chile 40 000 dollari, kontori pinna ja kontaktivõrgustikuga.

SportID lihtsustab spordiklubidega seotud maksete ja kulude haldamist ettevõtete ja nende töötajate jaoks.

Ettevõtte oli üks seitsmest projektist, mis lõpetas tänavu kevadel kolmekuulise Tallinnas toimunud Start-Up Wise Guys kiirendi.

Äripäev tutvustas SportID ettevõtmist 3. aprilli kaaneloos kui üht moodsat ja kasulikku töövahendit ettevõtjale.

ARIPA.EV.EE

LÜHIDALT 3

VALGA PUU

Partner targale metsaomanikule!

OÜ Valga Puu kuulub bioenergeetika arendamise ja taastuvenergia tootmisega tegelevasse kontserni AS Graanul Invest.

Meie ettevõtte ülesanne on varustada Valga-, Järva- ja Lääne-Virumaal ning Laukalnes ja Inčukalnsis asuvaid puidugraanulitehaseid **ümar- ja hakkpuiduga**.

Valga Puu keskendub eelkõige **metsakinnistute ja raieõiguse ostule**. Samuti oleme huvitatud pikaaajalistest ja vastastikku kasumlikest suhetest metsamaterjali müüjatega. Omame kõiki vahendeid ja võimalusi Teie metsamajandusliku töö tegemiseks.

www.valgapuu.ee

kumm.ee

Rehvide müük, paigaldus ja hoiustamine

Continental

GOODYEAR

MICHELIN

SOODUS!

VAATA KUMM.EE

Rästa 2a Tallinn 13425 +372 655 3556 info@kumm.ee

MEREABI

MARINE SAFETY SERVICES

Hooldus, remont ja müük:

- päästevahendid,
- tuletõrjevahendid,
- ebastandardsete metallkonstruktsioonide valmistamine.

Inergen
Clean Agent Systems

Tuletõrjesüsteemide komplekteerimine ja installeerimine.

Statsionaarsed tuletõrjesüsteemid. Efektive ja ohutu inimese jaoks.

Tuletõrjesüsteem on määratud ruumide kaitseks, kus on kallihinnalised seadmed ja vara.

Terastrosside ja trosstropide valmistamine.

Sertifitseeritud toodang tösteseadmete jaoks.

Lume 7, 10416 Tallinn, Estonia. GSM: +372 51 58 202 Tel: +372 66 02 320.

info@mereabi.ee

www.mereabi.ee

» **Hendrik Ilja Pass: Võib-olla Hinnapommi häda oligi selles, et kaubanduskeskustes ei olnud neil üldse kauplusi.**

ÄRIPÄEV 4. juuni 2013

toimetaja Meelis Mandel, tel 667 0128, e-post meelis.mandel@aripaev.ee

LTT Retail Estonia OÜ juhatuse esimees

KAUBANDUS

Hinnapomm pani ukсед kinni. Künagi 76 kauplusega jaekett lõpetas

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Äripäeva Rikaste edetabelis olev äriimees Sulev Kodu sulges möödunud reedel oma viimase Hinnapommi poe ning taandus jaekaubandusest, põhjuseks kaubanduse muutunud ärimudelid.

“Hinnapommi ei ole enam. Nägemist,” lausus Glasmir OÜ juhatuse liige Tiit Lepp telefoni teel. Kui ajakirjanik kohe tagasi helistas, võttis toru juuba teine mees, kes ütles, et juhatuse liige läks just koosolekule, ega osanud öelda, mis kell see lõpeb. E-kirjale jättis Tiit Lepp vastamata ning hiljem ei soovinud ta rohkem Äripäevaga suhelda.

Kommentaari jaoks jäi kättesaamatuks ka Sulev Kodu.

Kadaka tee poes pakiti asju. Tallinnas Kadaka tee 74b asuva poe müüja ütles telefonis, et pood on kinni. “Alates 31. maist on pood suletud, firma lõpetas oma tegevuse,” täpsustas ta.

Eile lõunal käis Kadaka teel asuvas poes veel vilgas toimetamine. Tõsi, midagi osta enam ei saanud, müüjad pakkisid viimaseid asju kastidesse. Kuhu need asjad lähevad ja mida nendega tehakse,

HINNAPOMMI kaupluses Tallinnas Kadaka teel sai veel enne sulgemist osta kaupu poolmuidu, müügil olid ka mannekeenid.

FOTO: ANDRAS KRALLA

ei osanud töötajad öelda. “Kulud olid suured ja tulused ei olnud, ega siin ei ole midagi muud öelda,” ütles üks poemüüja äri lõppemise põhjuste kohta.

Küsimusele, mis saab töötajatest, vastas ta, et töötajad on koondatud ning neile makstakse korralikku koondamistasu, sest tegu oli pikaajaliste töötajatega. Viimane tööpäev oli neil möödunud reedel.

Veel enne seda sai poest osta paljusid asju esialgselt hinnast poole soodsamalt. Mõne riideeseme sai kätte lausa ühe euroga ja mannekeenid maksid 25 eurot.

Algus ja lõpp Kadaka teel. Esimene Hinnapommi kauplus avati 1996. aastal just Tallinnas Kadaka teel. Selle poe otsustas ettevõtte omanik nüüd viimasena sulgeda.

Majandusaasta aruannetest selgub, et 2006. aastal äri veel öitses ning avati üks uus kauplus, neli kauplust koliti ümber uuematesse ja logistiliselt parematesse ruumidesse.

2006. aasta lõpu seisuga kuulus ettevõttele 76 kauplust üle Eesti.

Järgmisel aastal aga otsustas omanik neli ebarentaablit kauplust kinni panna, aasta lõpuks oli seega järel 72 kauplust.

Järgnevatel aastatel suhtutakse iga kaupluse potentsiaali ja prognoositavasse tasuvusse kriitilisemalt ning üritatakse oma tegevust ümber struktureerida, selgub aruannetest. Üritati kulused kok-

ku hoida ning suleti mitu kauplust, mis töid kõige suuremat kahjumit.

Suurimad kullalikad olid tööjõu- ja üürikulud, mis määrasid olulises osas, missugused kauplused tööd jätkavad.

Kiirmoe kauplusekette Reserved, Cropptown, Mohito ja House haldava LTT Retail Estonia OÜ juhatuse esimees Hendrik Ilja Pass ei osanud öelda, miks Hinnapomm oma ukсед sulges. “Võib-olla läks nende ärimudel vett vedama. Ma ei ole nende asjadega kursis,” märkis Pass.

Odav kaup nõuab suurt küllastajate hulka. “Kaubandus on valdavalt kaubanduskeskustesse liikunud. Kuna kaubanduskeskuses on ettekirjutatud kulumäär, siis on suhteliselt keeruline madalate hindadega kauplust üleval pidada,” lausus Pass.

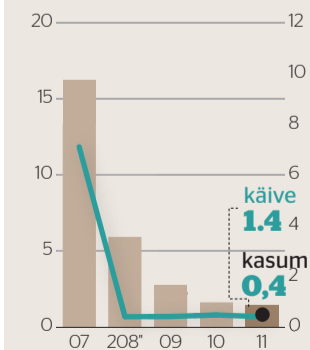
Passi sõnul peaks selleks, et madalate hindadega saaks käivet hoida, küllastajate arv olema päris suur. “Võib-olla Hinnapommi häda oligi selles, et kaubanduskeskustes ei olnud neil üldse kauplusi, ning siis ta jäigi kõrvale,” sõnas Pass.

Pass usub, et mingi osa kasutatud rõivaste poodide klientuurist säilib igal ajal. “Teatud grupp inimesi, kellele korduskasutamine on hästi oluline,” lausus Pass.

Hinnapommi kaupluseketti moto oli “Iga päev soodsad hinnad”. Kaubavalkus oli esikohal rõivad ja jalatsid, aga pakuti ka mänguasju, keraamikat, punutisi ja majapidamistarbeid.

Ä Tulemused Hinnapommi hääbumine

mln eurodes

ALLIKAS: ÄRIREGISTER

Riideid toodi konteineritega

Äripäev kirjutas 2009. aastal, et Silver Kodu on oskuslikult kasutanud seda, et inimesed on nõus maksma sarnase kauba eest erinevat hinda.

Sulev Kodule kuuluv ettevõtte Glasmir ostis laiaast maailmast odavalt kokku rõivaid, panni need konteineritesse, transportis Eestisse ning siis vastavalt väljanägemisele suunas oma erinevatesse poekettidesse.

Kodule kuuluvad kauplused Metro, Cartini ja Hinnapomm. Lisaks kaubandusele tegelevad tema firmad kinnisvara-

arendusega ning annavad teistele ettevõtjatele laenu.

Rõivakaubandusäri alustas Kodu koos Tiit Lepaga. Mehed olid oma firmas võrdsed partnerid, kuid siis tuli omanikeriingi salapärase Belize investor ning pärast seda sai omanikuks Sulev Kodule kuuluv ettevõtte.

Tiit Lepp otsustas aga millepärast jätkata pärast *offshore*-firmat palgatöötajana ja on nüüd mitme Sulev Kodu firma juhatuses.

Vähemalt nii selgub avalikest registritest.

Ä Kommenteer Soodsate riiete poode on üleliia

TIIU TEDREMÄE
Tiiu Tekstiil OÜ erik Säastur 1 omanik

Oleme turul tegutsenud kolme aastat. Eelmise aasta novembri lõpus otsustasime lisaks kasutatud riidele hakata müüma ka uusi riideid. Meil on kolm poodi: Kohilas müüme 80% kasutatud riideid, Järve Keskuses ka 80% kasutatud riideid ning Tallinna kesklinnas Metro Plazas müüme 20% kasutatud riideid ja seda turismikuudel. Selle põhjus on see, et tooraine on läinud kehvamaks ja kallimaks. Meie ise suudame tuua riideid Euroopast ning meie juurde tulevad ka mõlemad kliendid – nii uute kui ka kasutatud riiete omad, hoiame seda tasakaalu. Mõlemale asjale on ostjaskond olemas.

Rõivad lagunevad ruttu ära. Kasutatud riideid on vähemaks läinud, sest riideid toodetakse odavast materjalist ning õmb-lused on kehvade kvaliteediga. Uute riiete tootjad on huvitatud sellest, et inimesed tarbiksid rohkem. Nad tahaksid, et riided visatakse ära ning need ei läheks teisele ringile. Selleks, et jääda Eesti turule konkureerivaks, on vaja leida uusi väljundeid.

Meie toome uusi riideid Itaaliast ja Prantsusmaalt. Kasuta-

tud rõivad tulevad Saksamaalt, Inglismaalt ja Austriast. Samuti toome defektiga rõivaid, mis on eestlaste seas atraktiivne kaup.

Kui oleks häid töötajaid, siis me laieneks. Eestis ei ole sellist tööjõudu, kellega võiks arvestada. See ei vasta tööle, et tööandja ei taha raha maksta.

Eestlased on hakanud rohkem raha lugema. Hinnapommis oli kvaliteet halvem kui kiirmoe-poodides ja ilmselt on see ka üks kinnipanemise põhjusi: inime-ne on hakanud rohkem vaatama ja mõtlema, mida ta ostab, eest-lased on oma ostudega kooma-le tõmmanud. Eestis ei ole rohkem soodsama hinnaga riie-ettevõtteid. Minu arvates on neid liiga palju. Euroopas ei ole sel-list asja, et pood on iga nurga peal. Ma saan aru, miks on meil rõivad kallid, sest väikesi koguseid ei taheta pakkida ja nende-ga ei taheta tegeleda. Rendihin-nad ja kommunaalhinnad on meil kõrged.

Samas ma arvan, et selline naiselikkus – ma proovin selga, et mulle sobib – kindlasti jääb. Keslinnas on positiivne see, et turistid on olemas, mis aitab ka Eestil majanduslikult elada. Kui turistid ära kaovad, siis võib neid sulgemisi veel tulla.

Ä Taust Sulev Kodule kuuluvad firmad

TONGO OÜ – tegevusala puu-dub, kuulub 100%

DIVES OÜ – investeerimine võlakirjadesse, väärt-paberite-tesse jt finantsvahenditesse, kuulub 100%

DIVES OÜ kuulub 100% Glas-mir OÜ-le – rõivaste ja jalatsi-te hulgimüük ning enda või renditud kinnisvara üürile-andmine

VINTSELLE OÜ kuulub 100% Dives OÜ-le – muu kinnisva-rahaldus või haldusega seo-tud tegevus

”**Uute riiete tootjad on huvitatud sellest, et inimesed tarbiksid rohkem. Nad tahaksid, et riided visatakse ära ning need ei läheks teisele ringile.**

Säastur 1 omanik Tiiu Tedre-mäe

Ä Kronoloogia Poekett kuivas kokku

1996 avati esimene kauplus Tallinnas Kadaka teel
2006 76 kauplust üle Eesti
2007 72 kauplust üle Eesti
2008 47 kauplust üle Eesti, käive vähenes poole võrra
2009 28 kauplust, käive vähenes 59%
2010 10 kauplust
2011 7 kauplust
2012 olenevalt tarbimiskäitumisest otsustatakse, kui palju kauplusi veel suletakse
31. MAI 2013 suletakse viimane pood

Ä Tasub teada Sulev Kodu Äripäeva rikaste edetabelites:

2012. AASTAL 108. KOHAL vara väärtuseks hinnati 20,4 mln eurot
2011. AASTAL 97. KOHAL vara väärtuseks hinnati 19,9 mln eurot
2009. AASTAL 40. KOHAL vara väärtuseks hinnati 38,5 mln eurot
2008. AASTAL 45. KOHAL vara väärtuseks hinnati 56,2 mln eurot
2009. AASTAL ÄRIPÄEVA DIVIDENDIDE EDETABELIS 71. KOHAL 319 558 eurot.

KAUBANDUS

Ka Eestis saab juba bitcoiniga maksta

Tallinnas luksusbände müüv ER Boutique teatas, et neil saab nüüd maksta toodete eest ka e-raha bitcoiniga. Eestis on tegemist esimese poega, kus virtuaalrahaga maksta saab.

ER Boutique'i teatel käib kauba eest bitcoinides tasumine nutitelefoniga. Kassasüsteem näitab algul arvet eurodes ning samal ajal konverteerib börsikursiga summa bitcoinideks. Nutitelefoniga kaotamisel on kliendil võimalik oma maksevahendid taastada e-raha-koti serveris. Poe sõnul on bitcoini eelis kauplejale selle madal vahendustasu. Erinevalt kaardikeskuse 2,5 protsendist on see e-valuuta puhul peaaegu olematu.

ER Boutique'i esindaja Eve Roosna sõnul pole praegu veel keegi neil Bitcoinide eest maksmas käinud. "Samas Eestis on päris palju bitcoini omanikke vähese elanike arvu kohta," lisas Roosna.

Eesti Energia AS korraldab avaliku kirjaliku enampakkumise järgmiste varade müügiks

JÕGEVA MAAKONNAS, JÕGEVA VALLAS, PAINKÜLA KÜLAS

- Hoonestusõigus, registriosa nr 2846035;
- Komplektalajaam ja 10kV kaabelliin;
- Gaasimootor ja selle osad;
- Kompessorid ja nende osad;
- Absorbtsioonisüsteem;
- Aurugeneraator ja selle osad.

Varade ja enampakkumise tingimuste kohta saab lisainfot:

Marko Künnapas tel. 5367 6653 marko.kunnapas@energia.ee
Tanel Kivipõld tel. 503 3357 tanel.kivipold@energia.ee

Pakkumised saata vastavalt enampakkumise tingimustele hiljemalt **04. juuliks 2013 kell 11:00**

Enampakkumine toimub Eesti Energia hankekeskkonnas: www1.energia.ee/Hankekonkursid.nsf/WebTE?OpenFrameSet

VABANE SÄÄSKEDEST!

MOSQUITO MAGNET
Advanced Mosquito Defense Systems

Mosquito Magnet püüab emassääski, meelitades neid ligi inimhingeõhku imiteerides. Säasepopulatsiooni sigimistsükkel püüakse häiritud ning sääskede arvukus väheneb tuntavalt. Parimaks tulemuseks tuleb püüis tööle panna kohe, kui õhutemperatuur on püsivalt üle +8°C.

SALONG JA HOOLDUS
E-R 9-18, L 10-15
Rannamõisa tee 15 / Oja 2
Telefon 621 7504

homeyard*
www.homeyard.ee

KOHTUASI

Rahapesu-juhtum otsuse ootel. Laen büroohoonele

A KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Tallinna Veerenni ja Tehnika tänava ristmiku äärde büroohoonet ehitama asunud ettevõtjaid süüdistatakse kohtus SEB pangale esitatud arvette võltsimises, suures ulatuses kelmuses ja rahapesus, kuna pangalt saadud laenurahast liikus 3 miljonit eurot hoopis Hispaania ja Läti kinnisvaraprojektidesse.

Harju maakohtus jätkunud kriminaalaja istungil kirjeldas Põhja ringkonnaprokuratuuri prokurör Stella Veber, kuidas Veerenni 53a/Töökõja 1 kinnistule äri- ja parkimismaja plaaninud OÜ Arco Kapital (2009. aastal muudeti nimi OÜks Kapitaalsus – toim) ning peatöövõtja OÜ Müller Lahendused juhatuse liikmed tekitasid fiktiivsete tööde vastuvõtmise aktide ja arvetega SEB pangale mulje, et laenuna saadud raha eest tasuti ehitusega seotud teenuste eest.

2006. aastal sõlmis Arco Kapital SEB pangaga 290 miljoni krooni ehk 18,5 miljoni euro suuruse laenulepingu kinnistu ostmiseks ja sellele äri- ja parkimishoone ehitamiseks. Pank jõudis lepingu alusel välja maksta 7,8 miljonit eurot, millest 4,8 miljonit eurot läks kinnistu ostu finantseerimiseks.

Ülejäänud 3 miljoni euro kohta esitas Arco Kapital pangale arveid objektile tehtud ehitustööde ning ettemakstud materjalide eest. Saadud raha liikus seejärel erinevate ettevõtete pangakontode kaudu Arco Kapitali omanikega seotud Hispaania ja Läti kinnisvaraprojektidesse.

“Pangast saadud rahaga ei kavatsatud maksta ehituse eest ja ei makstudki,” märkis Veber. Rahapesuga on tema sõnul tegemist, kuna laenu raha saamise järel kanti see Arco Kapitali SEB pangakontolt Müller Lahendused kontole, kust see kanti edasi Arco Kapitali Swedbanki kontole. Sealt liikus raha juba järgmist ettevõtete kontodele. Nende tehingutega sooviti prokuröri sõnul varjata raha tegelikku omanikku ja päritolu.

Arco Kapitali juhatuse liikmeid Kaido Kaljusaart ja Andres Laurit ning Müller Lahendused ju-

PROKURÖR küsib Arco Kapitali juhatuse liikmetele Andres Laurile (vasakul) ja Kaido Kaljusaarele karistuseks tingimisi vangistust lühikese trellide taga viibimise eest.

FOTO: VEIKO TÖKMAN

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt:

Võlgniku nimi	Seotud isikud	Võlgniku nimi	Seotud isikud
Aare Autod OÜ	Marje Unt	Job OÜ	Hillar Talts
ABV Invest OÜ	Roman Tšaulin	Kummimatid OÜ	Andres Neemelo, Marek Kase, Toomas Berg
Aktivistid OÜ	Annika Hoff	Must Muna OÜ (www.mustmuna.ee)	Peeter Jürgenson, Viktor Dobrovolsky, Marko Künnapuu
Alekanto OÜ (www.alekanto.ee)	Aare Mikik, Teele Mikik	Nordic Engineering OÜ (www.engineers.ee)	Meelis Niin
Alutex Pro OÜ/Fassaaditootmise OÜ (www.alutex.ee)	Hannes Kasemaa, Katrin Möldre	Paargu OÜ	Erkki Vapper
B.W.T King AS	Ain Völli, Liis Völli	Reval Optika OÜ	Alba Siilbaum, Hanna-Maria Vanaküla
Balti Autoveod OÜ	Raili Tarassov	Ringer Transport OÜ	Arbo Arrak
Basic Ehitus OÜ	Leho Kolk	Royal Works OÜ	Margus Kask
BOLE OÜ	Rain Eisler	Sirkel Fabrics OÜ	Mati Sirkel
CWT Technics OÜ	Esko Juhani Suutarinen, Martti Ilmari Palokas,	Smart Ship Supply OÜ	Aleksandr Viljanski
Estpol Baltic OÜ	Marko Juhani Keränen	SVPK Projekt OÜ	Sergei Petrov
Europe Logistics Group OÜ (www.europelogistics.ee)	Eldur Kalmann	TEA Kirjastus AS	Silva Tomingas
Frog Industrial Design OÜ	Urmo Halumets	Time4sushi OÜ	Oleg Razumov
Hooned OÜ	Raul Varrak, Aivar Kärmas	Transcom Vara AS	Kaspar Kukk
Horizon Project OÜ	Triin Mägismaa, Madis Millistvere, Janek Kelk,	Trust Alert OÜ	Riho Räst
Hüntal Auto AS	Siim Veersalu	Villa Marika OÜ (www.villamarika.ee)	Küllil Parkman
	Tiit Välling, Kirill Saprókin	Überclub OÜ	Paap Toonela
	Igor Levitski, Aivo Hünnev, Henri Hünnev		

INKASSO / VÕLAREGISTER / NÕUETE OST / MEELDETULETUSKESKUS / ÕIGUSBÜROO / SÜVAMENETLUS

Julianus Inkasso OÜ • www.julianus.ee
Telefon +372 681 4400 • E-mail: inkasso@julianus.ee • A.Weizenbergi 20, 10150 Tallinn

USA ei allkirjasta relvakaubanduse lepingut

Eesti on, kuid maailma suurimaid relvamüüjaid USA ei ole nende riikide seas, kes allkirjastasid eile ÜRO peakorteris New Yorgis esimese rahvusvahelist relvakaubandust reguleeriva lepingu. Tegemist on kaubandusega, mille käive küübib 85 miljardi dollarini aastas.

Kokku andis ligi 60 riiki allkirja lepingule, mille üle on vaieldud kümneid aastaid ning mille eesmärk on peatada illegaalne tavarelvade müük teiste riikidele, vahendas agentuur Bloomberg.

Eesti poolt allkirjastas lepingu välisminister Urmas Paet, kelle sõnul on tegemist esimese globaalse relvakaubanduslepinguga maailma ajaloos. “Loodame, et leping jõustub peagi ning sellega ühinevad kõik riigid – sealhulgas suured relvade ekspordijad ja importijad,” märkis Paet.

Barack Obama USA presidendiks saamine lõpetas USA vastuseisu lepingule, allkirjastama seda aga ei kiirustata hoolimata sellest, et see ei puuduta relvamüüki USA siseturul ega piira kellegi konstitutsioonilist õigust

relva kanda. Tegemist on USA poliitiliselt laetud teemaga. “Lepingu ratifitseerimine USA-s on pikaajaline strateegia ja selleks võib kuluda 10–15 aastat,” ütles inimõiguste organisatsiooni Amnesty International valitsusuhete juht USA-s Adotei Akwei.

Lepingu kiitis kaks kuud tagasi heaks kaks kolmandikku ÜRO Peaassamblee 193 liikmest. Vastu hääletasid Iraan, Süüria ja Põhja-Korea. 23 riiki, nende seas suur relvamüüja Venemaa, jäid erapooletuks.

Mina pole näinud kuritegu, kus süüdistatavad on rohkem kahju saanud kui kannatanu.

Arco Kapitali juhatuse liige Kaido Kaljusaar

Ä Mis on mis Osa laenu libises otstarbest mööda

TÖÖKOJA 1 kinnistu oli Arco Kapitalil kaasomandis Mave Varahaldusega. Arco Kapitalile kuulus 4354/10219 kaasomandist.

2006 OKTOOBRIs sõlmisid Arco Kapitali juhatuse liikmed Kaido Kaljusaar ja Andres Lauri SEBga laenulepingu, et saada kinnistu ostmiseks ja sellele äri- ja parkimishoone ehitamiseks laenu 290 mln krooni ehk 18,5 mln eurot.

PANK jõudis välja maksta 7,8 mln eurot. Sellest 4,8 mln läks kinnistu ostmisele, 3 mln eurot kanti erinevate ettevõtete kontode kaudu edasi.

JUULIS 2008 ütles SEB laenulepingu üles, sest Arco Kapital polnud viis kuud laenuintresse maksnud.

16. SEPTEMBRI 2008 seati Rock Island Capital S.L. Malagas asuvale hoonestamata kinnistule SEB kasuks 2,03 mln euro suurune hüpoteek.

JUULIS 2009 muudeti Arco Kapital OÜks Kapitalaalsus. **SEPTEMBRI 2009** kuulutati välja OÜ Kapitalaalsus pankroti välja OÜ Kapitalaalsus pankrot.

2010 KEVADEL müüs pankrotihaldur 7,2 mln euro eest ostetud Veerenni 53a/Töökoja 1 kinnistu maha 0,7 mln euroga.

12. SEPTEMBER 2010 algatati kriminaalasi.

VEEBRUARIS 2013 jõudis kriminaalasi Harju maakohtusse, kohus teeb otsuse septembris.

PROKURÖR küsis Kaljusaarele ja Laurile kuus aastat vangistust, millest kohe kuulus ärakandmisele kolm kuud ja ülejäänud oleks tingimisi vangistus, Urmas Kuusküllile neli aastat vangistust, millest kohe kuulus ärakandmisele üks kuu.

hatuse liiget Urmas Kuusküll süüdistatakse suure ulatusega kelmuses ja rahapesus. Lisaks süüdistatakse Kuusküllit koos Kaljusaarega pangale esitatud dokumendi võltsimises ning Laurit võltsitud dokumendi kasutamises.

Klaasfassaadi asemel Malaga kinnistu. Kriminaalaja uurimise käigus selgus näiteks, et Arco Kapital maksis SEB pangast saadud rahast 2007. aastal 2 miljonit eurot Hispaanias Malagas registreeritud ettevõttele Rock Island Capital S.L. Ülekanne selgitati kui büroohoone klaasfassaadide ostu 100protsendilist ettemaksu.

Hispaania ettevõtte, mille taga olid Kaljusaar ja Lauri, ostis Malagas aga hoonestamata kinnistu. Sellele seati 2008. aastal SEB kasuks 2,03 miljoni euro suurune hüpoteek.

Kaljusaare advokaat Martin Traat märkis, et isegi kui laenu kasutati ebasihipäraselt ning selle eest osteti kinnistu Hispaanias, siis süüdistatavad seadid sellele vabatahtlikult panga kasuks hüpoteegi.

“Laenu ebasihipärasest kasutamist reguleerib võlaõigusseadus, mitte karistusseadustik,” lisas Traat.

Kohtualuste advokaatide sõnul tekkisid Arco Kapitali makseraskused kinnisvarahindade langusest ning süüdi oli ka pank, kes ei täitnud laenulepingut ega maksnud arveid välja. Kuna Arco Kapital ei maksnud viis kuud pangale laenuintresse, katkestas pank 2008. aasta suvel laenulepingu.

SEB panga nõue Arco Kapitali pankrotiprotsessis oli 7,2 miljonit eurot, kriminaalajas aga kannatajana ligi 3 miljonit eurot.

“Mina pole näinud kuritegu, kus süüdistatavad on rohkem kahju saanud kui kannatanu,” imestas Kaljusaar lõppsõnas. Lauri märkis oma lõppsõnas, et nad on varem palju maju ehitanud, ka üürimiseks. “Tahtsime maja valmis ehitada ning pidasime läbirääkimisi suurte rentnikega. Ühel hetkel hakkasid asjad liiva jooksuma. Kuritegu pole ma toime pannud,” sõnas ta.

Kaitsjad viitasid ka kuriteo aegumisele, sest 2007. aasta toimepandud väidetav kuritegu jõudis kohtusse selle aasta veebruaris ehk möödas on üle viie aasta ning teise astme kuritegu on seega aegunud.

Prokurör märkis vastuseks, et kuritegu ei ole vahepealse aegumise katkemise tõttu aegunud.

Merkel: Euroopa Komisjon ei vaja võimu juurde. Pööre suhtumises

Saksamaa kantsler Angela Merkel ei pea vajalikuks Euroopa Komisjoni volituste suurendamist. “Ma ei näe lähemat aastat vajadust loovutada komisjonile Brüsselis täiendavat võimu,” ütles Merkel intervjuus väljaandele Der Spiegel, lisades, et on ühel meelel Prantsusmaa presidendi Francois Hollande’iga, et hoopis liikmesriigid peavad majandusküsimustes rohkem kostööd tegema.

“Peame silmas näiteks tööturu ja pensionisüsteemi reformi, kuid samuti maksu- ja sotsiaalpoliitikat. Majanduspoliitika koordineerimine Euroopas on liiga nõrk. Seda tuleb tugevdada ja see on midagi muud kui Brüsselile volituste juurde andmine,” tsiteeris Merkelit agentuur Reuters.

Suurema osa möödunud aastast rääkis Merkel vajadusest liikuda edasi fiskaal- ja poliitilise liidu suunas. Näiteks mullu oktoobris Bundestagis peetud kõnes kutsus ta üles sammu võrra edasi astuma ning andma finantsdistsipliini kindlustamiseks Euroopa Komisjonile vo-

SAKSAMAA kantsler Angela Merkel rääkis aasta varem fiskaallidu poole liikumisest.

FOTO: ANDRES HAABU

litused riikide eelarveprotsessi sekkuda.

Meelemuutuse taga võib olla nii kriisi leevenemine pärast Euroopa Keskpanga jõulisi avaldusi, sisepoliitilised kaalutlused enne sügisel toimuvaid valimisi kui ka laiem kompromiss Prantsusmaa presidendi Francois Hollande’iga, kellega Merkel eelmisel nädalal kohtus.

Võib-olla sai Merkel järeleandmise eest Hollande’ilt lubaduse jätkata Prantsusmaa raskustes majanduse reformimist.

ARIPAEV.EE

ENERGIA

Elering soovib elektritootmist vähendada

Eleringi teatel on tootmise ja välisühenduste koosmõjus tarbijate elektrivarustuskindlus tagatud, mistõttu võiks vähendada Eesti elektrisüsteemi tootmisvõimsust.

Eile avaldatud Eesti varustuskindluse aruande järgi on Balti riikide tarbijate elektrivarustuskindlus uute välisühenduste valmimise järel tagatud ka juhul, kui kohapealsete elektrijaamade võimsus ulatub 80 protsendini kolme riigi elektrienergia tiputarbimisest. Elering peab tarbijale koormavaks ja tehniliselt mittevajalikuks nõuet, mis kohustab hoidma Eesti elektrisüsteemis kasutatavat tootmisvõimsust 110 protsendi tasemel siinsest tipptarbimisest.

Ariko Reservi kliendiks on teede hoolduse ja -remondiga tegelev ettevõtte.

Võtame konkursi korras tööle

TEGEVJUHI - JUHATUSE LIKME

kes tegeleb ettevõtte igapäevase tegevuse juhtimisega, osaleb firma arendamises ja tulevikustrateegia kujundamises ning elluviimises.

Tulemusliikuks tegevuseks eeldame

- tehnilist kõrgharidust
- vähemalt 5-aastast tulemusliikku ettevõtte juhtimise kogemust
- läbirääkimiskogemusi partnerite ja klientidega
- eesti ja vene keele oskust, inglise keele oskus tuleb kasuks

Isikuomadustelt ootame kandideerijalt

- iseseisvust, otsustus- ja vastutusvõimelisust
- järjekindlust ja nõudlikkust nii iseenda kui alluvate suhtes
- häid suhtlemis-, eneseväljendus- ja läbirääkimisoskusi
- suurt pingetaluvust ja töövõimet
- äriilist mõtlemist
- motivatsiooni õppida ja areneda

Vajalik autojuhilubade olemasolu ja valmisolek ametireisideks Eestis.

Firma pakub tuge sisseelamisperioodil, vaheldusrikast ja pingelist tööd ning võimalust koos firmaga areneda, konkurentsivõimelist töötasu, ametiautot ning eduka tegevuse korral tulemuspreemiat.

Kandideerimiseks palun saatke oma CV koos motivatsioonikirjaga e-posti aadressile igor@areserv.ee tähtajaga 11. Juuni, märgusõna „TJL”. Konsultant Igor Päss.

Tööpakkumine internetis **JOB.EE**

SAARTE METSAMAJANDUSE OÜ

SAAREMAAL

METSAKINNISTUTE JA METSAMATERJALI OST

Kontor:

Saarte Metsamajanduse OÜ

Rohu 5, 93819 Kuressaare

Terminal: tel 5341 1444

tel 508 7200, 453 3994, metsamajandus@gmail.com
www.metsamajandus.ee

POLIITIKA

Reformi laastab uus skandaal.

Ojuland: erakond tahab minu pead

A LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Reformierakonda tabas uus skandaal, mis ähvardab politoloog Rein Toomla sõnul osutada märksa suuremaks, kui seda oli aastatagune Silver Meikari algatatud rahastamiskandaal.

“Erakond tahab teha minust patuoinast,” teatas Euroopa Parlamendi liige Ojuland eile BNSi pressiruumis toimunud pressikonverentsil. Õhk on ränkrasketest väidetest paks: “Reformierakonna valimissüsteem on ehitatud üles sellisena, et sellega saab manipuleerida”; “Mulle öeldi: erakond tahab Ojulandi pead”; “Erakonna sisedemokraatia on alla käinud”; “hääletage manipuleeriti ka mujal maakondades”.

Tipp-poliitik saadab oma partei suunas rohkelt kriitikanooli. Tegu on kaitsetaktikaga, sest erakond seadis eile selgelt süüdlaserolli Ojulandi.

Aga alustame algusest. Skandaal algas eelmisel nädalal, mil Eesti Ekspress avalikustas, et Lääne-Virumaa vanainimesed osalesid enda teadmata peaminister Andrus Ansipi partei juhatuse moodustamisel Reformierakonna sisevalimistel 2011. aastal.

Kolm hääletage manipuleerimise juhtu esines Postimehe andmeil Võrumaal. Reformierakonna esimehe Andrus Ansipi sõnul tasus erakonna Lääne-Viru maakonnaorganisatsiooni juht Kristiina

Ojuland oma kontolt liikmemaksu nende inimeste eest, kelle identiteeti on partei sisevalimistel kurnitarvitatud, kirjutas Postimees. Delfi andmeil tasus Ojuland 39 liikme tasud.

Reformierakond esitas seega oma versiooni skandaali süüdlasest. Ojulandi versioon sellega ei ühti: ta väidab, et tulenevalt eelmise aasta skandaalidest on tema juures käinud palju inimesi erakonnast mõttega, et Ojulandist võiks saada partei uus esimees, ning tal olnuks julgus see samm teha.

Ojuland sõnas, et teda takistas arusaamatu valimiste tõstmine kuu aega ettepoole. See tähendab, et puudu jäi ajast teha kampaaniat ja rääkida vastavate inimestega.

Ojulandi sõnul manipuleeriti hääletage lisaks Lääne-Virumaale ja Võrumaale ka mujal maakondades. “Ka ülejäänud maakondades on valimi-

ses osalenud isikud, kes selleks õigust ei omanud. Need faktid leiati, kui võrdlete äriregistri andmeid andmetega nende kohta, kes võtsid osa 2013. aasta sisevalimistest,” sõnas Ojuland pressikonverentsil. “Komisjon suunab teadlikult teraviku mõne isiku ja ühe maakonna vastu.” Tema sõnul on manipuleerimised laiaulatuslikud ning erakonna juhtide teadlik tegevus soodsa juhatuse moodustamiseks.

Ojuland: ettepaneku tegi partei arendusjuht. Ojulandi sõnul tegi ettepaneku vanurite liikmemaksu tasuda partei arendusjuht Taimi Samblik. “Kokkulepe oli lihtne: mina teen ülekande, arendusjuht uurib, kas nad tahavad hääletada. Kui tahavad, siis on neil võimalus. Muud käsklust andnud ei ole,” sõnas ta.

Europarlamendisaadiku sõnul tundus talle

A Tasub teada
Maavanem jagas selgitusi

Reformierakonna hinnangul vajavad Postimehe artiklis välja toodud küsitavused sisevalimistel kontrolli. Erakond moodustas asjaolude selgitamiseks töörühma. Uurimiskomisjoni ees käisid eile hääletuskandaali kohta selgitusi andmas Lääne-Viru maavanem Einar Vallbaum ning Lääne-Virumaa arendusjuht Taimi Samblik.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

SUVEKAMPAANIA!

Registreerudes ajavahemikus
3.–20. juuni 2013
on kõik Äripäeva Koolituskeskuse koolitused
20% soodsamad!

NB! Koolituse osaluse eest tuleb tasuda Suvekampaania ajavahemikus.

Programm aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Rootsis ettevalmistused uue reaktori ehitamiseks

Rootsi riiklik energiafirma Vattenfall on vaikselt alustanud ettevalmistusi uute reaktore ehitamiseks, ehkki äsja anti teada, et seitsmest reaktorist viie käitusaega on kavas pikendada.

Tuleb välja, et see ei tähenda, et poliitiliselt Rootsis ülimalt laetud teema on selleks korraks päevakorrast maas, kirjutas eile Rootsi majandusleht Dagens Industri.

Vattenfall on alustanud ettevalmistusi 1970. aastate keskel ehitatud Ringhalsi tuumajaama kahe vanima reaktori väljavahetamiseks. Nende käitusaeg lõpeb 2025. aastal. Riigile kuuluv elektritootja on värskest võtnud ühendust maaomanikega Ringhalsi tuumajaama ümber ja teatanud soovist maad juurde osta. Napilt aasta tagasi esitas Vat-

18%

Rootsis toodetavast tuumaenergiast annab Ringhalsi tuumajaam.

tenfall taotluse Rootsis kahe uue reaktori ehitamiseks.

Vattenfalli tuumaenergeetika arendusjuht Mats Ladeborn selgitas, et kõik on alles analüüsimise faasis ning maad on jaamal igal juhul juurde vaja – nii võimalikuks uute reaktore ehitamiseks kui ka vanade reaktore käitusest mahavõtmiseks.

Samas kuulatakse juba maad ka võimalike tehnoloogia tarni-

jate hulgas, kirjutas Dagens Industri.

Võimaliku uue reaktori ehitamise otsus on aga alles kaugel. “Need protsessid võtavad aega,” ütles Ladeborn. Konkreetsemat otsust on vaja umbes kaheksa aasta pärast.

Samas on Rootsis vähe teemasid, mis oleks poliitiliselt sedavõrd laetud kui tuumaenergeetika, kirjutas Dagens Industri.

Rootsi praeguses valitsuskooalisioonis tegi suurima kannapöörde Keskerakond, kui nõustus allkirjastama ühist seisukohta, mis lubab Rootsis olemasolevad tuumareaktorid uute vastu välja vahetada. Opositsioon Rootsis tuumaenergeetikat ei toeta. Nii püsib küsimus, mis saab tuumaenergeetikast pärast võimaliku võimuvahetust.

TIPP-POLITIK Kristiina Ojuland rääkis eilsel pressikonverentsil, et hääletega manipuleeriti lisaks Lääne-Virumaale ja Võrumaale ka mujal maakondades. FOTO: VEIKO TOKMAN

Toomla: kaalukam süüdistaja

Politoloog Rein Toomla sõnul paistab olukord minevat teravamaks kui aasta tagasi, mil lahvas rahastamiskandaal.

“Nüüd on asunud etteheiteid tegema isik, kes on prominentsem, kui oli Silver Meikar. See ei tähenda, et Silver Meikari etteheited olid vähem kaalukad, aga paratamatult mõjutab avalikkust see, kes etteheiteid teeb,” tõdes Toomla.

“Me ei tea, kas nende probleemide all on jäämägi. Võib-olla on, võib-olla mitte. Igal juhul on tegu väga tõsise asjaga,” märkis Toomla. Ta tõdes, et nädalapäevad tagasi tundus, et seda probleemi saab lahendada lihtsalt.

Toomla pakkus mõni päev tagasi välja, et maine puhtakspesimiseks peaks partei kuulutama valimised kehtetuks ja korraldama uued. “Ma olen kindel, et seis ei oleks suurt muutunud. Need samad inimesed oleks osutunud valituks, ehk vaid paari erandiga,” märkis Toomla, lisades, et nüüd ei leevendaks uued valimised olukorda. “Olukorda leevendab vaid probleemi lahendamine – tuleb välja selgitada kes on milles süüdi.”

kummaline, kui Samblik talle liikmemaksu tasumise ettepaneku tegi. “Meil oli selleks ajaks hääli piisavalt, aga ma võtsin vastu otsuse erakonna kohaliku kontorit nende eest toetada.”

Ojulandi hinnangul tahetakse temast patuoinast teha, mitte tegelikke süüdlasi välja selgitada, et teisi rikkumisi kinni mätstada. Ojuland kavatses enda sõnul teha samme, kutsumaks kokku uus üldkogu ning uuesti kandideerida. Võimalik, et erakonna esimeheks.

Reformierakonna esimees Andrus Ansip ütles eile pärast partei sisevalimistel toimunud pettuse uurimiseks moodustatud töörühma komisjoni istungit Delfile: “Ma ei ütle, et vargus sõprade huvides oleks kuidagi õigustatud. Praegusel hetkel on varastatud sõprade keskelt, usaldust on varastatud. Miks ma ei peaks pettunud olema?”

Saksamaa plaanib laenata Hispaania firmadele miljardi

Saksamaa plaanib Hispaania väikestele ja keskmise suurusega firmadele laenata riigile kuuluva panga KfW kaudu ligi miljard eurot.

“Need meetmed on osa laiemast strateegiast, et toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist – eriti noorte jaoks – euroala nn programmiriikides,” kirjutas Saksamaa aserahandusminister Steffen Kampeter Saksa parlamendi eelarvekomisjonile läkitatud kavandi kaaskirjas.

Parlamendi eelarvekomisjon arutab ettepanekut sel kolmapäeval, vahendas Dow Jones.

Suurem osa laenusummast on ette nähtud Hispaania riiklikule ettevõtjalu asutusele Credito Oficial, mis omakor-

da laenab selle edasi Hispaania firmadele.

Perspektiivis võib sarnast abi saada ka Portugal.

Hoolimata sellest, et Euroopa Keskpanga meetmed on euroala raskustes riikide laenukuludisid leevendanud, ei ole kergendus jõudnud väiksemate firmadeni, millel on jätkuvalt raske turult mõistliku hinnaga laenu saada. See pidurdab majanduse toibumist ja uute töökohtade loomist.

Saksamaa rahandusminister Wolfgang Schäuble tegi Hispaania abistamise ettepaneku kahepoolse kokkuleppe raames enam kui kuu aega tagasi. Nüüd on esimest korda näha, millistest summadest on jutt.

ARIPA.EE

Hella Hundi eksjuht avas Muhus pagariäri

Restorani Hell Hunt endine juhataja Martin Sepping laiendab KredExi stardilaenu abil OÜ Muhu Pagarid tegevust ning avab Liival uue pagari-töökoja.

Praegu tegutsetakse allüürnikena Vanatoa turismitalus Koguval. 10 000 eurose stardilaenu toel uue töökoja avamine juunis võimaldab senisest kaks korda suuremat tootlikkust ning palgata juurde paar abilist.

“Muhu leib on väga popu-

laarne eelkõige kohalike, aga ka turistide hulgas. Meie põhikliendid on Saaremaa Tarbijate Ühistu Liiva ja Orissaare kauplused, vähesel määral restoranid ja muidugi Vanatoa turismitalu,” ütles Muhu Pagarid OÜ juhataja ja pagar Martin Sepping.

Muhu Pagarid OÜ alustas tegevust selle aasta jaanuaris.

Sepping on varem töötanud restoranide Tsink Plekk Pang ja Hell Hunt juhatajana.

ARIPA.EE

KESKKOND

Riik hindab põlevkivi kaevandamise mõju

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus algatas põlevkivi kaevandamise ja kasutamise keskkonnamõju strateegilise hindamise. Ministeerium alustas põlevkivi kasutamise riikliku arengukava koostamist aastateks 2016-2030.

“Kuna põlevkivi kaevandamine on otsene sekkumine loodusesse, tuleb samal ajal arengukava koostamisega hinnata ka võimalikke mõjusid,” märkis keskkonnaminister.

EHITUS

Nordecon ehitab Pirital korterelamu

Nordecon ja Pirita Apartments OÜ sõlmisid ligi kümne miljoni eurose ehituse töövõtulepingu üheksakorruselise korterelamu ehitamiseks Pirital.

Korterelamu ehitatakse aadressile Pirita tee 26 ehk Lillepaviljoni kõrvale. Hoonesse tuleb 73 korterit. Hoone suletud netopind on kokku ligikaudu 10 810 ruutmeetrit. Ehitustööd algavad tänava juunis ning lõpevad eeldatavasti tuleva aasta novembris.

Uus Volvo FH seeria sisaldab mitmeid maailmas esmakordselt kasutusse võetud uuendusi ohutumaks sõitmiseks, kiiremaks laadimiseks, väsimuse ennetamiseks ja tulemuste parandamiseks. Fookuses nii veokijuht kui ka transpordiettevõtja.

Tutvu veokiga www.volvotrucks.ee/fh

Volvo Trucks. Driving Progress

LAEN

Margus Reinsalu tõmmati pihtide vahele.

Laenunõude taga võib olla soov firma kaaperdada

A KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Endine investeerimispankur Jaak Roosipuu nõuab kohtus Margus Reinsalule kuuluva KC Grupi pankrotti.

KC Grupi volitatud esindaja, vandeadvokaat Jüri Leppiku sõnul on nõude taga Roosipuu firma Neticom antud 290 000eurone laen KC Grupile, mis on tagatud kinnistutega, ning pankrotinõue on vaenulik ülevõtmiskatse. Tema sõnul ei ähvarda ettevõtet pankrotioht, sest firma varade väärtus ületab võimalikku nõuet kümneid kordi, teatas Leppik ja lisas, et nõue on kohtus vaidlustatud ja enne kohtuotsust ei tohiks alustada ka võimalikku ajutist pankrotimenetlust. "Roosipuu firma Neticomi laen on antud poolteist aastat tagasi ja selle tagatiseks on väga korraliku turuväärtusega kinnistud, mis kindlasti selle laenu katavad. Ettevõtluses ikka antakse ja võetakse laenu, aga antud juhul on eesmärk mitte laenu tagasisaamine, vaid selle kaudu osa äri ülevõtmine," sõnas Leppik. Tema sõnul on Roosipuu enda arvutuste kohaselt 500 päeva tagasi väljastatud 290 000 euro suurune laen praeguseks koos intresside, ebaseaduslike viiviste ja intressidelt küsitud viivistega kasvanud 900 000 euroni, mida KC Grupp ei saa selle "kauboiliku tehte alusel kuidagi aksepteerida".

Reinsalu kahtlustab pahatahtlikkust. Margus

”Pankrotimenetlus ei saa lahendada siiski inimeste sisulisi vaidlusi. KC Grupi volitatud esindaja, vandeadvokaat Jüri Leppik

Reinsalu viibis välismaal ega vastanud telefonile, kommenteeris vaid e-kirja vahendusel napilt: "Eestis algatatud pankrotimenetlus on katse kaaperdada toimiv ettevõtte, mille varade väärtus on kümnetes kordades suurem esitatud nõudest," kirjutas ta.

"Neticom on otsustanud kasutada survestamise meetodit, on esitatud pankrotihoiatus ja pankroti-avaldused nii KC Grupi kui ka Maardu Katlamaja osas. Kogu laenu osa oli tagatud ka erinevate käendustega. Ma tavapärasel tsiviilkäibes ka ei näe, et neid tagatise ühel laenul nii palju oleks. Sellest tuleb ka meie väide, et tegemist on pahatahtliku survestamisega," lisas Leppik, kelle sõnul olid nad sunnitud võtma ajutise pankrotihalduri, kellega teevad koostööd ja kellele nad peavad seitsme päeva jooksul esitama andmeid.

Ajutine haldur hindab siis ettevõtte majanduslikku seisuga ja teeb sellest kokkuvõtte. "Pankrotimenetlus ei saa lahendada siiski inimeste sisulisi vaidlusi," lisas Leppik.

Roosipuu sõnul provotseeritakse neid kokkuleppes taganema. Jaak Roosipuu sõnul on vastaspoole, KC Grupi eesmärk provotseerida neid kokkulepetest taganema. "Aga seda me teinud ei ole ja ei tahaks ka täna rohkem kui vajalik detailidesse laskuda," märkis Roosipuu ja lisas, et vastab tööle see, et Neticom on KC Grupi ja tema tütar-ettevõtteid viimaste aastate jooksul erinevate tehingutega finantseerinud, kokku on summad oluliselt suuremad kui 290 000 eurot ja tagastamise tähtajad olid Roosipuu sõnul 2012. aasta juulis.

"Järgnenud ajavahemikul on küll olnud erinevaid lubadusi, aga kuna laenu on siiani tasuma-

PRAEGU välismaal viibiv äriees Margus Reinsalu vastas e-kirjas, et Eestis algatatud pankrotimenetlus on katse kaaperdada toimiv ettevõtte, mille varade väärtus on kümnetes kordades suurem esitatud nõudest. FOTO: MEELI KÜTTIM

ta, siis saab sellest järeldada ainult seda, et tegemist on alaliselt maksejõuetu firmaga," kommenteeris Roosipuu.

Segane seis. "Ma saan aru, et ülevõtmiskatse all käib jutt Maardus Lao tänava kinnistutest, mille OÜ Maardu Katlamaja AS 2012. aasta jaanuaris Neticomile müüs, säilitades endale õiguse need kuni 2012. aasta juulini tagasi osta, mida aga ei tehtud. Antud tehing oli eraldiseisev tehing Neticomi ja Maardu Katlamaja vahel ega ole seotud Neticomi KC Grupile antud laenudega, mille tasumata jätmise tõttu esitati pankrotiavaldus," selgitas Roosipuu.

Ta lisas, et see 900 000 eurot, millest Jüri Leppik räägib, ei ole seotud sugugi ainult KC Grupi laenuga, mille alusel ta KC Grupi pankrotti taotleb, vaid suur osa sellest tuleneb hoopis teistest tehingutest Neticomi ja KC Grupp teiste tütar-ettevõtete vahel ega oma seost antud pankroti protsessiga. "Vastaspool üritab suvaliselt erinevaid tehinguid kokku siduda, et asi võimalikult segaseks ajada ja saada endale pikkade kohtuvaidlustega aastateks lisaaega," märkis Roosipuu.

Äripäev kirjutas 2006. aastal, et sarnaselt Margus Reinsaluga laiendas Roosipuu tegevust Hispaanias, kus oma nõustamisfirmaga Neticom tegeleb juhtimisalase nõu andmise asemel kinnisvara arendamisega. Roosipuu sai tuntuks 2000. aastate alguses investeerimisfirma Tallinvest pankrotiga.

Lisaks nõuab kohtu kaudu KC Grupilt võlga tagasi Hanno Lindperele kuuluv FitTurner OÜ, kuid Lindpere ei nõustu teemat täpsemalt kommenteerima. "Kahjuks ei saa seda teemat kommenteerida. Vabandan," märkis Lindpere.

Tallink emiteeris suures koguses võlakirju

Tallink Grupp emiteeris 900 miljoni Norra krooni mahus võlakirju. Emissioonist laekunud vahendeid kasutatakse Tallinki olemasolevate laenukohustuste refinantseerimiseks ja üldiseks kontserni finantspositsiooni tugevdamiseks.

Tallink Grupp korraldas 3. juunil 2013 rahvusvahelistele investoritele suunatud võla-

kirjaemissiooni mahus 900 miljonit Norra krooni (118 miljonit eurot), tähtajaga 18. oktoober 2018.

Tallinki emiteeritud võlakirjad on tagamata, ujuva intressimääraga kolme kuu NIBOR+5%. Emissiooni eeldatav arvelduskuupäev on 18. juuni 2013, teatas ettevõtte börsile.

Tehinguga kaasnev valuuta-

risk on kavas maandada tuletis-instrumentidega.

Võlakirjade noteerimiseks esitatakse avaldus Oslo börsile. Võlakirja tingimuste kokkuvõtte on avaldatud ASi Tallink Grupp kodulehel www.tallink.com/bond. Emissiooni prospekt avaldatakse pärast noteerimist Oslo börsil.

ARIPA.EE

Finantsnõu pakkuja lõi käed rikkaima perekonnaga

Porta Finance hakkab pakkuja maailma ühele rikkamale, Rothschildide perekonnale finantsnõu andva ettevõtte teenuseid.

Ettevõtte teatel annab partnerlus ligipääsu rahvusvahelistele finantsinvestoritele ja strateegilistele partneritele Rothschild'i 40 riigis tegutseva ja ligi 900 investeerimispanku-

rist koosneva ülemaailmse võrgu kaudu.

Rothschild on üks maailma suurimaid sõltumatuid finantsnõustamisgrupe, mis kuulub maailma ühele rikkamale ja mõjukamale perekonnale, kelle varanduse suuruseks hinnatakse enam kui triljonit dollarit. Rothschild tegutseb ka Eestis, näi-

teks müüs hiljuti suuosaluse telekomifirmas Starman.

Porta Finance on sõltumatu finantsnõustamisettevõtte, kes pakub klientidele ühinemis- ja ülevõtmistehingute ning kapitali kaasamise teenuseid. Ettevõtte värskeim töö oli näiteks eelmisel nädalal avalikuks saanud Sportlandi ja Sports Directi tehing.

ARIPA.EE

LÄTI peaminister Valdis Dombrovskis on veendunud eurole ülemineku pooldaja.
FOTO: RAUL MEE

Läti ootab sel nädalal hinnangut euro kohta

Homme avaldavad Euroopa Keskpank ja Euroopa Komisjon hinnangu, kas Läti täidab kriteeriumid, et tuleva aasta algusest käibelevõtta euro.

Ootus on, et hinnang on positiivne. Lätlaste toetus eurole kasvab aga visalt. Viimane TNS-Latvia mai keskel korraldatud küsitlus näitas, et ühisraha käibelevõttu toetas 36% vastanuist, võrreldes 29 protsendiga märtsis.

Euroskeptitsism. Nädalavahe-
tusel Lätis toimunud kohalikel
valimistel said tugeva tulemu-

se parteid, mis on euro suhtes
skeptilised.

Riias sai linnapea Nils Ušakovsi partei Koosmeele Keskus juhitud poliitiline liit esialgseil andmeil 58,9% häältest. Paar kuud tagasi hääletasid partei saadikud seimise eurole ülemineku ettevalmistuste vastu.

Peaministril kasin toetus. Peaminister Valdis Dombrovskise partei Ühtsus kogus pealinnas vaid 14,1% häältest. Dombrovskis on olnud veendunud eurole ülemineku pooldaja, põhjenda-

des, et see tugevdab kaubandus-
sidemeid Lääne-Euroopaga, vä-
hendab valuutariske ning tagab
turvavõrgu uute võimalike krii-
side puhuks.

Koosmeele Keskus sai parima
tulemuse ka Läti suurusel teises
linnas Daugavpilsis.

Läti valijate jaoks ei olnud
euro siiski tingimata esimesel
kohal, kui kohalikel valimistel
oma eelistust anti. Valimiste tu-
lemused ei muuda Läti püüdlusi
euroga liitumiseks, kirjutas Wall
Street Journal.

ARIPA.EE

PRIVILEEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Üksnes Teile!

Birgitta Festivali VIP-pakett kahele

230 €

PIRITA KLOOSTRI VAREMETES
9.-18. AUGUST 2013

Kultuurisuve tippsündmus: nautige õdusat õhtut suurejoonelise etenduse ja meeldejääva vastuvõtuga. Pakett sisaldab kahte istekohta VIP-sektoris, kolmekäigulist a la carte õhtusööki Ribe suveterrassil, transporti ja väikseid meeldivaid üllatusi. Pärast etendust ootab teid eksklusiivne kohtumine esinejate ja festivali võtmeisikutega Ribe suveterrassil.

Vaata kõiki pakkumisi:
www.privileeg.ee

7.-8. JUUNI 2013

Pärnus, Vallikäärü aasal, kl 11-23, sissepääs tasuta!

RESTORANID
KOHVIKUD
TOIDULAAT
VÕISTLUSED
MÄNGUMAA

ESINEVAD: Koit Toome, Hellad Velled, Kolumbus Kris, Taavi Peterson, The Belka, RAMi Lõbusate Poiste Bänd jpt.

Lisainfo: www.grillfest.ee, 5043000

Korralduspartner

Suurtoetaja

Juustulava

Toidulaadalava

Mängumaa

Maitseainepartner

Trükipartner

A Tasub teada**Kauba teeelanija peab hoolikas olema**

Kes veol ja mille eest vastutab?

Kauba saatja

PEAB veose vedamiskindlalt laadima ja paigaldama. Eeldatakse, et saatja peab veose ka maha laadima. Vastutab vedaja ees kahjude eest, mis on tekitatud isikutele, seadmetele või teistele kaupadele, samuti mis tahes kulude eest, mis on põhjustatud kaubapakendi defektidest, välja arvatud juhud, kui defekt oli väline või kauba vastuvõtmise hetkel vedajale teada ja ta ei teinud selle kohta märkust.

PEAB vedajale hüvitama kahju ja kulud, mis tekisid: veose ebapiisavast pakkimisest või tähistamisest; ebaõigetest või mittetäielikest andmetest veokirjas; ohtliku veosega seotud ohust teatamata jätmisest, samuti valest või puudulikust teatamisest; veose mittenõuetekohasest laadimisest.

Kauba vedaja

VASTUTAB kauba täieliku või osalise kaotsimise või vigastamise eest kauba veoks vastuvõtmise hetkest kuni üleandmise hetkeni, samuti kauba kohaletoimetamisega viivitamise eest mis tahes põhjusel.

VABANEB vastutusest, kui kauba kaotsimine, vigastamine või kohaletoimetamisega viivitamine toimus nõude esitaja ebaõige tegevuse või hooletuse tõttu; nõude esitaja antud juhiste tagajärjel, mida ei olnud ajendanud vedaja ebaõige tegevus või hooletus; kaubale omastest defektidest või asjaoludest, millest vedaja ei võinud hoiduda ja mille tagajärge ta ei suutnud vältida.

VABANEB vastutusest, kui kauba kaotsimine või vigastamine on erilise riski tagajärg, mis on lahutamatu seotud ühe või enamaga järgmistest asjaoludest:

- katteta veovahendi kasutamine, kui see oli selgelt kokku lepitud ja märgitud saatedokumendis;
- pakendi puudumine või defektid juhtudel, kui pakendita või nõuetekohase pakendita veetavad kaubad võivad oma loomulike omaduste tõttu rikneda või saada vigastatud;
- kauba töötlemine, pealelaadimine, paigaldamine või mahalaadimine saatja, saaja või isikute poolt, kes tegutsevad saatja või saaja nimel;
- mõnda liiki kaupade loomulikud omadused, mille tagajärjel nad võivad täielikult või osaliselt kaotsi minna või viga saada, eriti purunemise, korrosiooni, mädanemise, kokkukuivamise, lekkimise, normaalse kao või parasitide ja näriliste mõjul;
- kaubapakkide markeeringu või numeratsiooni puudulikkus või mittevastavus.

KAHJUD

Korrektne asjaajamine loob selge vastutuse. Kõik dokumendid tuleks alles hoida

MARILIIS PINN
kaasautor

Kui paberid on korrektselt vormistatud ja osapooled suhtlevad, on kerge reeglites näpuga järe ajada ja selgeks teha, kes vastutab. Siiski on juhtumeid, mille peale esmapilgul ei tule.

“Autodega ikka juhtub õnnetusi, olgu juhid kui hoolikad ja korralikud tahes. Isegi kui juht on õnnetuses kannatanu, vastutab ta koorma eest,” tõi ERGO Insurance SE riskijuht Vadim Paltmann reedel Äripäeva Logistikauudiste teemaveebi seminaril oma ettekandes näite.

“Kui auto kaubaga sõidab laeva ja laev pörkab kokku teise laevaga, siis vedaja ei vastuta, sest see on vedaja suhtes vääramatud jõud, mida tema poleks saanud ära hoida,” tõi ta teise näite.

Lohakus maksab kätte. Üks suur vaidluse põhjus on sageli kauba pakendamine, autos kinnitamine ja sellest tekkinud kahjud. Rahvusvaheline kaupade autoveoleping (CMR-konventsioon) sätestab, et kauba vastuvõtmisel vedaja kontrollib saatedokumendis kaubapakkide arvu kohta tehtud kirjetega õigsust, samuti nende markeeringut ja numeratsiooni ning kauba ja selle pakendi välist seisundit.

Kui vedajal ei ole küllaldast võimalust seda kontrollida, peab ta tegema saatedokumendile vastavad märkused, mis peavad olema põhjenda-

25 000

eurot kahju tekitas kauba saatja oma lohakusega päikesepaneelide pakkimisel veoks.

tud. “Kuid alati on kiire ja paberitöö jääb tegemata,” rääkis Paltmann probleemide algpõhjusest.

Advokaadibüroo Sorainen vandeadvokaat Andrus Kattel lisas oma kogemusest, et kõik, mis valesti võib minna, valesti ka läheb ja selgeid vaidlusi esineb harva. “Oluline on korrektsus ja täpsus suhtluses algusest peale,” märkis ta ja soovitas süsteemselt alles hoida kõik e-kirjad, dokumendid, sõnumid jne. “Lõpuks taandub vaidluses kõik sellele, mida õnnestub selgelt tõendada.”

Kindlustus tahab tõendeid. Kattel soovib vaidluse korral olla valmis tõendama kindlustusele, mis tegelikult juhtus: millal, kuidas ja miks toimus? Kas vedu on tõeline või lavastatud kindlustushüvitise saamiseks? Jälgida tuleb, kas erinevate riikide ametivõimudele esitatud dokumendid sisaldavad identset infot kaupade kohta (väärus, kogus, kaal, päritolu) ja veoga seonduvate isikute kohta?

”
Lõpuks taandub vaidluses kõik sellele, mida õnnestub selgelt tõendada.

Advokaadibüroo Sorainen vande-advokaat Andrus Kattel

AUTODEGA juhtub ikka õnnetusi, kuid isegi kui autojuht on õnnetuses kannatanu, vastutab ta koorma eest.

FOTO: ERIK PROZES

Ä Näide Päikesepaneelidesse tulid veol praod

Saatja tellis alusel 500 päikese-paneeli veo Eestist Saksamaale. Sihtkohas olid paneelid üksteise suhtes nihkunud ja tuvastati, et paneelidel on mikropraod, mida pole näha, aga mõne aasta jooksul praod suurenevad ja põhjustavad tootlikkuse vähenemist. Kahju on kogu koorma ulatuses 25 000 eurot.

KES VASTUTAB?

Saatja ütles, et vedaja vastutab, sest selliseid veoseid on sarnasel viisil enne korraldust kinnitatud ja kõik on siiani ladusalt sujunud. Väitis, et kahju ei tekkinud puuduliku veoks ettevalmistuse tõttu. Vedaja autojuht ütles, et midagi erilist ei juhtunud, äkkpidurdusi polnud. Ei saagi aru, mis juhtus. Ekspedeerija arvas, et vedaja ei vastuta. Ütles, et kaupa ju kuskil ümber ei laaditud, midagi teekonnal ei juhtunud, tavaline maanteavedu. Saatja ei lubanud lisarihmadega koormat kinnitada, sest see rikub kauba.

EKSPERTIIS: PAKKIMINE OLI PUUDULIK

Ekspertiis tuvastas, et veose kahjustuse põhjus oli see, et paneelid polnud aluse külge korralikult kinnitatud ja need said veo käigus liikuda kinnitamata külje suunas, mis toimub tavaliselt pidurdamise, tsentrifugaaljõu ja vibratsiooni tõttu ja mida ei saa vedajale/ekspedeerijale ette heita, sest tegu on autoveoli veosele tekkivate tavaliste jõududega.

Lahendus: vedaja ei vastuta.

ALLIKAS: ERGO INSURANCE SE RISKIJUHT VADIM PALTMMANN

Vigane andur tegi vedajast süüdlase

Liha vedu Taanist Leetu, veotingimuses oli saatja juhiseks kauba säilitamine kahe soojakraadi juures. Termohaagis oli ilma välise kahjustusteta ja korralikult suletud ning külmaseade töötas enne vedu ja veo ajal katkemata nõuetekohasel temperatuuril. Haagise sisetemperatuur oli õige ja ülevaataja poolt mõde-

tud liha sisetemperatuur vastas saatja juhisele, aga viimases mahalaadimiskohas avastati kauba riknemine ja selgus, et haagise temperatuuriandur oli katki. Vedaja ja kauba saaja ühiselt leitud ekspert tuvastas, et andur ei oma mingit mõju, kuna tegelik temperatuur oli veo ajal nõuetekohane.

KES VASTUTAB?

Juhtumi teevad eriti keeruliseks segased suhted ja puudulik paberitöö, kuna autojuhti ei lubatud laadimise juures ja seetõttu kirjutas ta CRMile, et ei viibinud laadimise juures, ehkki oleks täpsem olnud, et teda ei lubatud seal viibida ja seetõttu jäi saadetise välisseisund kontrollimata. Ka tapamaja paberid liha kohta olid puudulikud.

KOHUS: VEDAJA VASTUTAB

Hoolas professionaalne vedaja oleks kontrollinud ning avastanud temperatuurianduri defekti ning ei oleks kasutanud veo tegemiseks defektset sõidukit.

ALLIKAS: ADVOKAADIBÜROO SORAINEN VANDEADVOKAAT ANDRUS KATTEL

NOVAFOREST

Novaforest OÜ
Betooni 11 D
Tel 513 5468, 511 5778

Veoautode remondi teenused
www.novaforest.ee

Kommenteeri Logistika rubriigi huvitavamaid teemasid juba täna

www.logistikauudised.ee

RAUDTEE

EVR Cargo veomaht väheneb pea veerandi

Eesti Raudtee infrastruktuuril kaubavedudega tegeleva EVR Cargo 1,27 miljoni tonnine kaubaveomaht mais on aprillist parem tulemus, kuid jääb eelmisele maikuule 24 protsendiga alla. Möödunud aasta maikuuga võrreldes on oluliselt vähenenud naftatoodete veomahud, sest Vopak E.O.S. on tänava kasutanud teise raudteeveoettevõtte E.R.S.i veoteenuseid. EVR Cargo juhatuse esimehe Ahto Altjõe sõnul aitas kuu lõikes veomahtu kasvada suurenenud puidu ja puidutoodete, teravilja ja kivisöe vedu. "Peamiselt Kasahstanist lisandunud kivisöe veomaht kasvas üle 70%, kuid pikemaajaliste prognooside tegemisel kivisöe veomahtude taastumise kohta tuleb säilitada ettevaatlikkust," nentis ta. Konteinervedude dünaamika on tänava olnud valdavalt positiivne, viie kuuga on EVR Cargo vedanud 25 636 konteinerühikut (TEU), kuid maikuu tulemus 4785 konteinerühikut jääb eelmise aasta maile alla 9,4%ga, peamiselt on vähenenud ZUBR-konteinerongi vedod Ukrainasse.

LAEVANDUS

Viimase 14 kuu kiireim reisijateveo kasv

Aasta alguses reisijate ja kaubaveo vähenemisega ehmatanud Tallink Grupp vedas mais 7,6% enam reisijaid (792 574) kui aasta tagasi. Samuti näitas kasvu kaubavedu (+9,1%) ja sõiduaudote vedu (+5,9%). Viimati näitas Tallink Grupp nii suurt reisijate arvu kasvu 2012. aasta märtsis. Kasvu näitasid kõik liinid: Soome-Rootsi (8,6%), Eesti-Soome (6,4%), Eesti-Rootsi (11,5%) ja Läti-Rootsi (7,3%).

LEMMIKUD

logistikauudised.ee loetuimad uudised

Esilogistik haarab Mehhikos tööd. Suurim Eesti omanikele kuuluv veovahendusfirma CF&S Estonia hakkas tegema koostööd Mehhiko ettevõtjatega.
Veonduse ja laonduse palk läheneb Eesti keskmisele. Esimese kvartali andmete põhjal jääb veonduse ja laonduse sektoris keskmine brutokuupalk Eesti keskmisele palgale alla veel vaid 1,5%, ulatudes 887,1 euroni.
Kuidas lahendavad kohtud transpordikahjude vaidlusi? Advokaadid rääkisid, kuidas lahendatakse kohtus vaidlusi.

AVT SERVICE
veoauto, haagiste remont ja hooldus

Veoautode ja busside kompressorite ning pidurisadulate remont ja müük.

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

AVT SERVICE
veoauto, haagiste remont ja hooldus

Veoautode ja eritehnika diiselmootorite, kõrgsurvekiütusepumpade ja -pihustite remont.

BOSCH Diesel Service

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

AVT SERVICE
veoauto, haagiste remont ja hooldus

Veoautode, haagiste ja eritehnika avariiremont. Raamide ja kabiinide õgvendamine.

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593
www.avtservice.ee info@avtservice.ee

MAASTIKUTÖSTUKID
KAHVELTÖSTUKID VERNASTAJAD KÄRUD

FORKLIFT.EE

TALLINN 53434946 53040810
JÕHVI 54004436
PÄRNU 5029762
TARTU 5090770 53083083

ÄRIPÄEVA
SEMINARKUIDAS
ÕPPIDA
KEELI
KIIRELT JA
TÕHUSALT?

Äripäeva populaarseim töötuba 100% soovitusindeksiga!

Töötoad toimuvad:

18.06 kl 12.30–16.30 Tallinnas

10.09 kl 12.30–16.30 Tartus

17.09 kl 12.30–16.30 Tallinnas

Vaata lähemalt www.seminar.aripaev.ee

Seminari soodushind on 99 eurot (+ km), hiljem kui 5 päeva enne koolitust registreerujatele 149 eurot (+ km).
Lisainfo ja registreerimine telefonidel 667 0020, 56 99 2025, projektijuht Liina Lilleniit või www.seminar.aripaev.ee

Äripäev

TÖÖTUBA annab kätte kõik vajalikud tööriistad võõrkeelte õppimiseks. Näitame, kuidas õppida ise või panna oma meeskond õppima ükskõik millist vajalikku võõrkeelt lähtuvalt ettevõtte ja iseenda huvidest, luues oma igapäevasesse ellu vastava keelekeskkonna. Võtmeks on inimesest kujundada teadlik ja ennast juhtiv keeleõppija.

Tänu võõrkeeleoskustele suurem võimalus leida põnevaid väljakutseid kodu- ja välismaal, töusta karjääriredelil ja panustada enesearengusse.

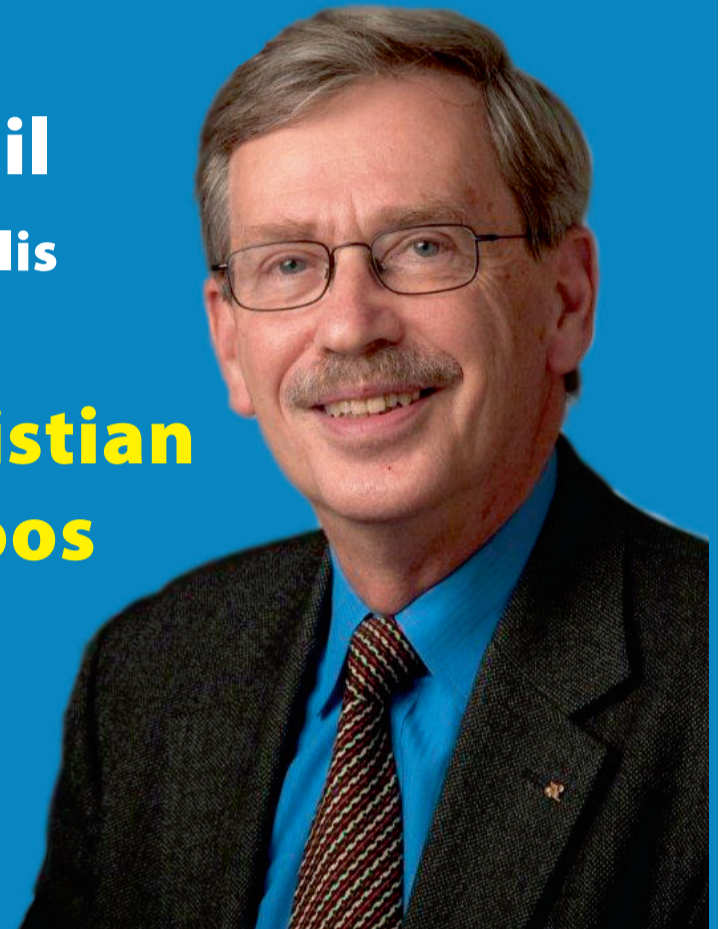
Ettevõtte on oma meeskonna keeleoskusi arendades võimalik oluliselt tõsta konkurentsieelist, parandada teeninduskvaliteeti, suurendada müügitulemusi, laiendada välisurgudele, leida uusi kliente ja koostööpartnereid.

Töötoa viib läbi polüglott, keeleõpetaja, Embassy of Education'i asutaja **OTT OJAMETS**

LUBADUSI ANDES LOOB ETTEVÕTE OMA BRÄNDILE KOHUSTUSE

Meie sõidame kogu aeg Eesti lemmikleibade küpsetaja Suurim kinnisvaraportaali Eestis Otse ja omadega Ehtne ja hea Parima hinna garantii Elus on maitset Kõik on olulised Aastast 1936 Narva – hea energia linn Kapital kogu eluks Üts ummamuudu liin Põhjamaised lahendused puidust Ühendame energiad Üks mure vähem Ela või ise Teeme asjad paremaks Värskendav kogemus Heade üllatuste maa Võtame mõnuga Kauplus kus saab kaubelda Pruulime Sinule Kuld kohvitassis Jagades Sinu rõõme ja muresid Väärtustades aega Head mõtted saavad alati teoks Ehtne ja hea Põhjuse leiab alati Tunne looduse värskest Seda kassid ostaksid

6. juunil
Oru HotellisDr Christian
GrönroosLUBADUSTE
JUHTIMINE
TURUNDUSES
JA TEENINDUSES

Dr Christian Grönroos on teenindus- ja suhete turunduse (Service and Relationship Marketing) professor, kaasaegse marketingi, teenindusjuhtimise ja suhete turunduse teerajaja.

VIIS VIIMAST KOHTA
SOODUSHINNAGA179 eurot
(km-ga 214,8 eurot)Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Koolituse hind on 249 eurot (km-ga 298,8 eurot)

Info ja registreerimine telefonil 667 0100,
elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee
või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

sekretar.ee

21. augustil

Proekspertis, Sõpruse pst 151

Inspiratsioonihommik
Kuidas ettevõtte siseleht ja
-uudised ELAMA panna?

10.00-10.45 Info jagamine tööõnne teenistuses

Siselehe ja -uudiskanali toimetamine Proeksperti näitel, Proekspert AS personalijuht **TIINA SAAR**

10.45-11.00 Kuidas oma sõnum elama panna?

Vabakutseline ajakirjanik-toimetaja **SIGNE SILLASOO**

11.00-11.10 Kohvipaus

11.10-11.40 Töötajaid kaasav siseveeb firmakultuuri kujundajana

Motivaator.ee koolitaja **KAIDO PAJUMAA**

11.40-12.00 Inspireeriv ringkäik Proeksperti kontor

Kõiki osalejaid ootab pärast hommikuseminari põnev majakülastus Proeksperti kontor. Ringkäiku juhivad Proeksperti büroojuht **ELSI LEIST**TÄPNE KAVA WWW.SEKRETAR.EE

Osalemistasu 59 eurot (km-ga 70,8 eurot).

NB! Kohtade arv on piiratud.

Lisainfo ja registreerimine:

Tiive Saarniit, telefon 56 823 990,
e-post tiive.saarniit@aripaev.ee

Äripäev

11. juuni Sokos Hotel Viru konverentsikeskus

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

Enese ja inimeste juhtimine feng shui abil

Lektorid Siret ja Janno Seeder

Eestipärane feng shui lähenemine äris. Seminar juhendab, kuidas leida tasakaal ning luua harmooniline keskkond, mis pakub tuge ja kaitset ning soodustab edukat toimetulemist oma igapäevaeluannetega. Vaatame feng shui kui harmooniaõpetuse valguses, miks mina ise ja minu kliendid, töökaaslased ja äripartnerid käituvad nii nagu nad käituvad.

Seminar teeb rännaku läbi energia loomise kolme etapi:

- 1. Materiaalne: Meie olemist ja tegevust toetav keskkonda.**
- 2. Meeleline: Teadlikus iseendast ja oma potentsiaalid.**
- 3. Vaimne: Minu elufilosoofia ehk minu elu edustrateegiad.**

Tulemuseks on tasakaalus, tulemuslik, rahulolev ja väärtuslik inimene - töötaja, koostööpartner, meeskonnamängija.

Lisaks loengule viiakse seminaril läbi erinevaid teste, harjutusi ja näidatakse illustreerivaid filmikatkeid.

Seminariteejuhik perefirma Seeder Konsultatsioonid Siret ja Janno Seeder.

Seminar **soodushind** registreerimisel kuni 05.06.2013 on 129 eurot (km-ga 154,8 eurot). Täishind alates 06.06.2013 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enam isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Info ja registreerimine: projektijuht Evelin Huul tel 667 0177 või evelin.huul@aripaev.ee

Äripäev

www.seminar.aripaev.ee

“Professionaalne meeskond ja rahvusvaheline töö”

Veiko Haavapuu

Statoil Fuel & Retail kontserni finantskeskuse juht

Sulle meeldib vaadata numbrit taha ja tuua välja nende tähendus? Soovid näha ja kogeda, kuidas toimub rahvusvahelise ettevõtte treasury?

Statoil Fuel & Retail kontserni finantskeskus otsib süsteemset ja täpset

FINANTSSPETSIALISTI,

kes meeskonna liikmena osaleb kvaliteetsete finantsteenuste osutamises grupi ettevõtetele ja toetab oma tegevusega Cash Manageri ning Likviidsus- ja valuutaoperatsioonide juhi tööd.

Täpsem info meie kodulehel www.statoil.ee/tuletoole
Konkursi tähtaeg on **16.06.2013**.

Statoil Fuel & Retail Eesti AS on rahvusvahelise kontserni Statoil Fuel & Retail AS tütarettevõtte, kelle omanikuks on Kanada päritolu jaemüügi kontsern Alimentation Couche-Tard Inc. Statoil Fuel & Retail Eesti AS on juhtiv mootorkütuste jaemüüja Eestis, teenindades igal kuul 1,5 miljonit klienti. Hetkel teenindab Statoil kaubamärgi all kliente 45 teenindusjaama ja kuus 1-2-3 automaatjaama üle Eesti. Statoili teenindusjaamades töötab ligi 500 inimest ning Tallinna peakontoris üle 70 inimese. Statoilist töötajana loe lisaks www.statoil.ee

Statoil Fuel & Retail

Seminariruumide rent

TEL 667 0105

korraldaja, kontaktandmed

	ruumi suurus	istekohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutuskohti	soodustused	lisainfo
TÄHETORNI HOTELL *** Tähetorni 16, 11625 Tallinn tel 677 9100 / 110 faks 677 9096 tahetorn@neti.ee www.thotell.ee	konverentsisaal 80 m ² , sisaldab tasuta 9 m ² lisaruumi; koolitusruum Sviit 70 m ² , sisaldab tasuta 19 m ² lisaruumi; võimalus kohandada väiksemaid (35 m ²) seminariruumi olenevalt soovist ja inimeste arvust	50 6 50 16	kokkuleppel, teeme Sulle sobiva hinna	wifi, TV, VHS-/DVD-mängija, CD-mängija, ekraan, grafoprojektor, pabertahvel, paberid, markerid	dataprojektor, paljundus, toitlustamine, kohvipausid	80+	kokkuleppel, püsikliendisoodustus koolitusruumile, koolitusel osalejatele majutus 40% odavam	Asume kesklinnast 9 km kaugusel Nõmmel. Väga head parkimisvõimalused, ühistransport bussiga nr 10, 20, looduskaunis ümbrus, meid ümbritsevad terviserajad ja Nõmme seikluspark koos basseineid. Hotellis on <i>à la carte</i> restoran, kus saab korraldada ka tähtpäevi, pidustusi ja ärilõunaid. Hotellis on hubane baar ja saun. Küsi kindlasti hinnapakumist! Leiame koos Sinuga sobiva lahenduse!
HOTELL SUSI *** Peterburi tee 48, Tallinn tel 630 3672 konverents@susi.ee www.susi.ee	Mari 25 m ² Jüri 40 m ² Marta 55 m ² Roheline Ämblik 200 m ²	8 25 40 120	kokkuleppel	wifi, dataprojektor, ekraan, pabertahvel, TV, video, CD-mängija	paljundus, toitlustamine, kohvipausid	200	kokkuleppel	Asume Peterburi teel ajaloolise Jüriõõ pargi vastas ainult 2 km kaugusel lennujaamast ja bussijaamast ning 10 minuti sõidu kaugusel Tallinna kesklinnast. Ühistransport bussiga nr 54 ja trammidega nr 2 ja 4. Suur tasuta parkla. Rikkalik valik kohvipause, toitlustamine hotelli restoranis. Peale tavapärase nõupidamise või konverentsi võimalus korraldada firmapidusid, bankette, vastuvõtte jm üritusi. Hotellis on ilusalong ja kaks sauna.
HOTELL ORU *** Narva mnt 120b, Tallinn tel 603 3302 faks 601 2600 sales@oruhotel.ee www.oruhotel.ee	Oru 95 m ² Oru 1 60 m ² Oru 2 15 m ²	100 50 10	kokkuleppel	dataprojektor, grafoprojektor, pabertahvel, TV, video, ekraan, CD-mängija, internet, wifi, sülearvuti kasutamine	paljundus, faks, toitlustamine, kohvipausid	100	kokkuleppel	tasuta valvaga parkla, hea ligipääs ühiskondliku transpordiga, toitlustamine hubases <i>à la carte</i> restoranis, mitmekülgne valik kohvipause, võimalik korraldada firmapidusid ja tähtpäevi
HOTELL DZINGEL Männiku tee 89, Tallinn tel 610 5300 www.dzingel.ee hotell@dzingel.ee	A-saal 45 m ² B-saal 52 m ² C-saal 200 m ² D-saal 117 m ² E-saal 35 m ² F-saal 55 m ² G-saal 70 m ² H-saal 22 m ²	30 20 200 70 20 30 45 20	65 €/päev 65 €/päev 195 €/päev 125 €/päev 50 €/päev 65 €/päev 100 €/päev 50 €/päev	TV, video, grafoprojektor, pabertahvel, CD-mängija, wifi	toitlustamine gruppidele, kohvipausid, koopiad, video-dataprojektor, sünnipäevade aparatuur	560	kokkuleppel	Hea ligipääs ühistranspordiga, tasuta valvaga parkla 100 autole ja viiele bussile, kaks sauna, tasuta wifi, soodsad kohvipausid ja lõunasöögid, võimalik korraldada firmapidusid ja sünnipäevi.

LÄBIMURRE

Müügijuhtimise aastakonverents 19.–20. september

Programm 19.09

09.30 Äripäeva esimene Müügi TOP.

Võitjaid tervitab majandus- ja kommunikatsiooniminister **Juhan Parts**

I sessioon: müük 2014

10.00 Võimalused ja riskid majanduses

aastal 2014. Sõltumatu analüütik **Maris Lauri**

10.30 Muutused tarbijate ootustes. Euromonitor International Baltikumi regiooni analüütik **Roberta Kniuiptye (Leedu)**

11.00 Läbimurre: tippjuhtide kogemuslood ja soovitusel. Baltika Grupi juhatuse esimees **Meelis Milder**, EMT juhatuse esimees **Valdo Kalm**, pika-aegne Põltsamaa Felixi juht **Anti Orav**, startup'i GateMe asutaja ja juht **Janar Merilo**, Elisa juhatuse esimees **Sami Seppänen**

11.45–12.45 lõuna

II sessioon: müügitöötaja 2014

12.45 Muutunud müük. Sõltumatu müügiekspert **Hard Perk**

13.15 Mille poolest erineb müügimees Inglismaal ja Eestis? Müügi praktik **Madis Kiho (UK)**

13.45 Mida teevad tippmüüjad teisiti? Bonnier Publications müügidirektor **Helena Taube Rehnmark (Rootsi)**

14.15–14.45 energiapaus

III sessioon: müügijuht 2014

14.45 Kuidas ennast läbimurdeks programmeerida? (esineja kinnitamisel)

15.15 Kuidas juhtida staare? Riigikogu esimees **Ene Ergma**

15.45 Kuidas avada loovus? Inspiratsioonikoolitaja **Teo Hären (Rootsi)**

16.15 üllatusküalaline

Programm 20.09 Meistriklassid

10.00–11.30 **Maris Lauri (Eesti)**: Mida arvestada 2014 müügiplaanide tegemisel?

11.30–12.00 energiapaus

12.00–13.00 **Roberta Kniuiptye (Leedu)**:

Tarbijate ootused - olevik ja tulevikutrendid

13.00–14.00 lõuna

14.00–15.30 **Teo Hären (Rootsi)**: Kuidas avada oma müügimeeskonna loovus?

Osalustasu:

Kuni 23.06 soodushind 299 eurot (käibemaksuga 358,80), osalemine ainult ühel päeval 199 eurot (käibemaksuga 238,80)

Registreerimine ja info:

www.bestsales.ee, korraldaja Aira Tammemäe tel 5025548, registreerimine@aripaev.ee

Äripäev **Best Sales**

toetaja: **elisa**

PRIVILEG

ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Õhtusöök restoranis MEKK hinnatud veinimeistri ning tema veinidega

Ainult üks kord!

49 €

Värske mõte: tähistage lähenevat suve hiilgava õhtusöögiga restoranis MEKK koos Miguel Torres Chile'i veinidega. Kohal on ka veinikeldri veinimeister. Tšiili veinid kohtuvad moodsa Eesti köögi-ga vaid 4. juunil kell 19.00. Üheks õhtuks ühendavad oma jõud Miguel Torres Chile'i peaveinimeister Fernando Almeida ja restorani MEKK peakokk Rene Uusmees.

Vaata kõiki pakkumisi: www.privileeg.ee

Kuidas välistada aktsia-kapitali suurendamisel märkimise eesõigust?

käsiraamatu
AUTOR ANNAB NÕU

Sander Kärson, MA

Advokaadibüroo VARUL advokaat
Käsiraamatu "Äriõigus. Näidised ja kommentaarid" peatoimetaja

Riigikohtu otsus annab olulise selgituse aktsiate märkimise eesõiguse välistamise kohta. Aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevalt ei saa uute aktsiate märkimise eesõigust välistada valikuliselt üksnes mõningate aktsionäride puhul viimaste nõusolekuta.

Aktsiakapitali suurendamisel on aktsionäri üldjuhul eesõigus märkida uusi aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse summaga (ÄS § 345 lg 1). Eelviidatud sätte alusel on võimalik eesõigust ka välistada, kuid seda üksnes aktsionäride üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud hääletest.

Riigikohus on viidatud sätte puhul andnud olulise tõlgendamise reegli juhtudeks, kui aktsiate märkimise eesõigust tahetakse välistada üksnes mõnede aktsionäride puhul. Riigikohtu menetluses oli kaigus, kus selline eesõigus oli antud aktsiaseltsi juhtivtöötajatele, kellest kaks olid ka aktsionärid. Ülejäänud aktsionäride puhul oli märkimisõigus aktsionäride otsuse ko-

haselt välistatud. Riigikohus leidis, et üldkoosoleku otsus rikkus aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõtet ning ÄS-i § 345 lõige 1 ei anna alust selles toodud hääletenamuse alusel otsustada aktsiate märkimise eesõiguse välistamist ainult mõnede aktsionäride suhtes. Viidatud sättest tulenevat hääletenamuse nõuet järgides saab välistada vaid kõigi aktsionäride märkimise eesõiguse.

Riigikohus kordas otsuse põhjendustes oma varem avaldatud seisukohta, mille kohaselt on märkimise eesõiguse välistamine või piiramine lubatud ainult ühel või osal osanikest juhul, kui osanik, kelle suhtes märkimise eesõigus välistatakse, sellega ise nõustub. Riigikohus leidis, et selline seisukoht kehtib ka aktsiaseltsi puhul. Seega on nii osahinguga kui ka aktsiaseltsi puhul märkimise eesõiguse välistamine vaid mõningate liikmete osas võimalik üksnes nende nõusolekul, arvestades seejuures täiendavalt äriseadustikus toodud hääletamisnõudeid.

kasiraamat.aripaev.ee

UUDISED

MAAILMA PARIMAD ÄRIRAAMATUD

JUUNI 2013

Vabastage ideed patentide ikkeest

Mida reguleeritum on ümbrus, mida kammitsetum ideede loomulik liikumine, seda enam ideede elujõudu lämmatatakse. Tänapäevase elu imed ei tekkinud mitte tänu moodsale patendisüsteemile, vaid selle kiuste.

Kui üritame kergitada saladusloori sellelt, kust tulevad head ideed, peame kõigepealt lahti ütleva levinud väärarusaamast, mille järgi on idee üksiknähtus. Tegelikult meenutab see pigem mesilasülemit, väidab Steven Johnson, kohe-kohe ka eesti keeles ilmuva bestselleri "Kust tulevad head ideed" autor.

Nii nagu ilma süsiniku loomupärase võimeta koos teiste aatomitega uusi keerukaid molekule moodustada oleks elu teke Maal olnud võimatu, saab igasugune inimtegevus Johnsoni sõnul olla viljakas eelkõige võrgulaadse keskonnas, kus ideed võivad laiuli valguda, pörkuda ja omavahel seostuda.

Viimase kaheksa aasta mõjukamaid innovatsioone

lahti harutades tõestab Johnson veenvalt, et enamik neist on sündinud laialtavalikes koostöökeskkondades, kus uut ehitatakse vanale ning kus laenamine ja ülevõtt on igati tervitatavad nähtused. Iga Alfred Nobeli kohta, kes Stockholmi äärelinnas salaja dünamiiti leiutas, leiame kuus kollektiivset leiutist, nagu elektronlamp või televiisor, mille sünnituse mitme teadlase tihedast koostööst. Rahvapärilise kohaselt leiutas hõõglambi Edison, kuid tegelikult sai see võimalikuks tänu Edisoni ja tema rivaalide keerukale suhtlusvõrgule, milles iga osaline mõistatusel omalt poolt tükikesse lisas.

Milles siis probleem? Kuigi eeldus, et innovatsioon õitseb avatud keskkondades, võib paista lausa ilmselge tõena, ei

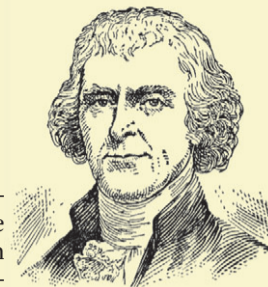
tee see olematuks veidrat tõsi- asja, et suur osa viimase kahe sajandi innovatsiooni puudutavast õigusalasest arengust on kantud vastupidisest püüdest: ehitada ideede vahele müüre. Neile on antud erinevaid nimetusi: patendid, intellektuaalne omand, ärisaladused jne.

Suure tasu ootus kannustab inimesi lagedale tulema kasulike leiutistega, kuid sunnib samu inimesi seejuures neid leiutisi ka *kaitsma*. Ideede kaitsmine plagiaatorite ja konkurentide eest hoiab neid aga paraku ka teiste ideede eest, mis võiksid neid täiustada

Iga Alfred Nobeli kohta, kes salaja dünamiiti leiutas, leiame kuus kollektiivset leiutist, nagu elektronlamp või televiisor.

THOMAS JEFFERSON, ESIMENE PATENDIVOLINIK, USA POLIITIK JA LEIUTAJA:

Kui loodus on loonud üheainsama asja, mida saaksime muuga võrreldes kõige vähem ainuomandisse kuuluvaks lugeda, tuleb sellena nimetada mõttetegevuse viljana sündinud ideed, mida üksikisik saab ainumaset enda omaks nimetada vaid nii kaua, kuni tema selle endale hoiab. Kuid selsamal hetkel, kui see avalikuks tehakse, saab sellest igapähe omand ja selle vastuvõtja ei saa ideed endalt enam maha heita. Kummuline on ka see, et keegi sellest vaesemaks ei jää, vaid kõik hoopis rikkamaks muutuvad. [...] See, et ideed peaksid vabalt üle ilma ühelt teisele levima, et inimestele hüvesid ja juhatust tuua ning nende olukorda parandada, näib olevat veidrasti ja heldesti seatud loodusest, kui tema meid löi. Seepärast ei saa leiutisi nende olemuse tõttu kellegi omanduseks pidada.

"Kust tulevad head ideed", tõlkinud Kaspar Mürsepp, lk 268.

ning aidata vihjetel ja aimdustel tõelisteks uuendusteks võrsuda, ütleb Johnson.

Hea uus ilm. Uuendusmeelsete ettevõtete seas kogub õnneks üha enam populaarsust mõtetemall, milles pööratakse suletud teadus- ja arendustegevuse laborid pahupidi ning muudetakse need tavamudeliga võrreldes palju läbipaistvamaks. Näiteks 2010. aasta alguses andis Nike avalikult välja enam kui 400 oma patenti, mis seostusid keskkonnasõbralike materjalide või tehnoloogiatega. Häid ideid avalikustades andis Nike teistele firmadele võimaluse

neid uuendusi täiustada ning luua uusi väärtusi, mida Nike võiks omakorda tulevastes toodetes kasutada. 21. sajandi internetigigandid Google, Twitter ja Amazon on kõik omal moel kollektiivsesse innovatsiooni panustanud ja sellest hindamatut kasu saanud.

Johnsoni sõnum on seega lihtne: tänapäeval on igal ettevõttel võimalik põhjapanevalt muuta seda, kuidas nad häid ideid loovad ja edendavad. Mida enam mõtlevad firmad endast kui avatud platvormist, mitte kui ideede seifist, seda parem on meil kõigil, nii kodanikel kui ka ettevõtjatel.

Mari-Epp Tirkkonen toimetaja

Kommentaar

"Hiljuti osalesin ühes doktoridissertatsioonide kaitsmise komisjonis, kus esitleti ionsete elektromehaaniliselt aktiivsete polümeeride uurimisele pühendatud väitekirja. Elektromehaaniliselt aktiivseid polümeere nimetatakse ka kunstlikeks lihasteks. Minu küsimusele "Milline rakendus on neile leitud?" kõlas vastuseks, et selle valdkonna teadlased üritasid valmistada robotkäsi, mis pidi suruma Miss Universumi käsi, kuid tulemuseni ei jõutud. Uurisin sellealast kirjandust ja vestlesin professoriga, kes pidas kunstlihase teemal loenguid. Selgus, et kõi-

gil minule kättesaadavatel kunstlihast käsitlevate publikatsioonide autoritel ja kunstlihase teemal loengut pidaval professoril olid 2013. aastal olemas teadmisel skeletilihastest kuni eelmise sajandi keskpaigani, rääkimata skeletilihase mikroanatomia viimaste aastate saavutustest. Julgen väita, et aeglane edasimineku uurimistöö on suuresti tingitud kapseldumisest ühe valdkonna piiresse."

Arved Vain Tartu Ülikooli bioloogiadoktor, Eesti 2012. aasta parima leiutise autor

Kuu klubiraamatust loobumise tähtaeg on 15. juuni.

Eripakkumine klubi liikmele

KASUMLIK PROJEKTIJUHTIMINE

Eksimatu juhend projektide eelarves ja graafikus hoidmiseks

Roger Thomas, Brad Angus, Joe Knight

Ilumisaasta: 2013

14,90
tavahind 28,50

TRIIV MADALIKULE

Mida internet meie ajuga teeb

Nicholas Carr

Ilumisaasta: 2012

9,90
tavahind 28,87

LÄBIPÕLEMINE

Mida saavad organisatsioonid ja töötajad teha läbipõlemise vältimiseks

Christina Maslach, Michael P. Leiter

Ilumisaasta: 2007

6,90
tavahind 27,87

ÄRIPÄEV 4. juuni 2013
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÄRILAUSE

» Tõnu Toompark: Üks on kindel: buum tuleb. Küsimus ongi, millal tuleb.

Kinnisvaraspetsialist märgib, et tulevat buumi ei pea siiski võrdlema 2007. aasta hullumeelsete tippudega.

ÜKS KÜSIMUS

Nõudlus uute korterite järele on kasvanud ja nagu eelmise kinnisvarabuumi ajalgi on ehitatavates majades hulk pindu juba müüdud. Kuidas tajute kinnisvaraturu elavnemist ning kui kergesti annate laenu?

IRIKA KÄSTIK-PÄÄSUKU
Nõrdea panga eralaenu tootejuht

Pank on täheldanud kinnisvaraturul vähest elavnemist, samuti on laenuotluste arv kasvanud, kuid buumi lähenemist pank ei prognoosi. Praegu iseloomustavad kinnisvaraturgu pigem nii-öelda tavalised tehingud, näiteks perekonna juurdekasvu tõttu soovitakse soetada suurem korter, noored ostavad endale esimest kinnisvara või soovitakse vahetada suurem elamis- pind väiksema vastu, sest lapsed on läinud mujale elama. Elamispingade ostmise tuleneb praegu pigem inimeste vajadusest. Spekulatiivseid otse esineb harvem.

TRIIN MESSIMAS
SEB eraisikute suuna arendusjuht

Kuna kodulaenu nõudlus on võrreldes kas või 2012. aastaga üsna märgatavalt kasvanud, võib laenupakkuja seisukohalt küll kinnitada, et kinnisvaraturg on elavnenu. SEB andis näiteks mais üle 20% enam kodulaenu kui mais aasta tagasi, samuti on tõusule pööranud eralaenu portfelli. Võrreldes aastatega 2006–2007 ei saa aga buumist või selle lähenemisest veel rääkida. Uute kodulaenu maht on praegu 2004. aasta tasemel.

ERO VIIK
Swedbanki kinnisvarasektori juht

Meie oleme oma finantseerimisprintsipi olulisel määral uuendanud aastatel 2009–2010, mil suunasime oma tähelepanu vara väärtuse hindamiselt eelkõige laenu tagasimaksmise võime hindamisele. Arenduste finantseerimisel kaasame omanikujärelevalvet oluliselt aktiivsemalt kui varem ning suuremate projektide puhul oleme soovitud näha teatud hulgal ettemüüke eesmärgiga veenduda võimalike ostjate valmisolekus maksta sellist hinda, mis äriplaanis prognoositakse.

LUGEJA ARVAB

» Arvan, et nõudlus uute korterite järele tuleb sellest, et vanade korterite eest küsitakse ulmehindu.

Kommentaari uudisele "Korterid lähevad kui soojad saiad"

LOE WWW.ARIPAEEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised - ostu-keskkond privileeg. aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee Trükk AS Kroonpress
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakalendri, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Haridus tagab parema palga, annab võimaluse saada juhiks

Aeg-ajalt loeme meediast lugusid ja näiteid sellest, et haridus ei pruugi olla edu alus, sest on palju tuntud miljonäre ja riigijuhte, kel puudub kõrgharidus või ei olnud seda siis, kui edule alus pandi.

Enamasti puudub sellistes hariduse ja edukuse suhte käsitlustes viide selle kohta, millise hariduse ja edu olemust silmas peetakse. Eeldus, et hariduse mõju või mitte-mõju inimese edukusele saab hinnata selle kaudu, kui rikkaks või suureks juhiks ta saab, sisaldab vähemalt kahte eksitavat arusaama.

Esiteks piirab see edu olemust ainult rikkuse ja mõjuka positsiooniga äri- ja avalikus elus ning jätab edu näitajate hulgas välja selle, mis on enamiku jaoks kõige tähtsam: eneseteostus, õnn, vabadus, eluga mõnustasi hakkamasaamine, lugupidamine ja austuse pälvimine.

Miljonärrede ja ministrite osa rahvast üldse ja ka kõrghariduse omandanuid on väike, aga nende "tootmine" pole kunagi olnud ülikoolide eesmärk.

Kogemus õpetab. Teiseks on eksitus väita, et ilma kõrgharidusest või selle pooleli jätnu on oma rikkuse ja juhupositsiooni saavutanud õppimata (erandiks loomulikult perekondlikku liini pidi päritud vara ja võim).

Formaalharidus annab hea stardi, aga kindlasti ei ole see ainus, mida eduks vaja. Elust, enda ja teiste kogemusest ning ka pankrotist või juhina läbikukkumisest õppimine annab samuti osa haridusest, mis sillutab teed edule.

Pealegi, ka ülikoolist diplomita lahkuja on ikkagi targem, kui ta oli ülikooli tülles. Nobeli majanduspreemia laureaat Daniel Kahnemann väidab, et väga edukate ärieste edu saladus ei peitu sageli mitte teadmistes ja äriavastus, vaid neil on lihtsalt õnne.

Õnne on ka vaja. Ka Eestis on Arengufondi andmeil ärijuhtimiskoolitust saanud vaid 24% ettevõtjatest. Kindlasti ei saa edu iga elukutse juures rajaneda õnnel, sest kes meist näiteks sooviks minna sellise arsti juurde, kes teadmiste ja oskuste asemel loodab eelkõige õnnele? Õnne määr edus on väga varieeruv ja igal pool ei taha me teemaga liiga palju katsetada.

Kui pidada äri- ja avaliku sektori juhte kesk-

VOLLI KALM
Tartu Ülikooli rektor

» **Edukaimate teadlaste käes on suurimad tellimuslikud arendustööd.**

misest edukamateks, sest nad saavad keskmisest rohkem palka ja loodetavasti on ka õnnelikud, siis on näha selge positiivne seos parema (kõrgema) hariduse ja suurema edu vahel. ELis tervikuna on kõrgharitud 35 protsenti, aga juhtide hulgas on nende osakaal juba veidi üle poole.

Haridus maandab ohte. Seega, kõrgem haridus tagab reeglina kõrgema palga, suurema võimaluse tõusta juhiks ja väiksema võimaluse jääda töötuks. Isegi sõltumata ametipositsioonist teenib kõrgharidusega inimene Eestis keskmiselt kolmandiku rohkem palka kui vähemharitud töötaja.

Hariduse kõige kõrgemale astmele, teaduskraadi ja teadlase elukutseni jõudnute teaduslik ja ettevõtlusalane edukus on samuti tugevalt positiivses korrelatsioonis.

Välja paistavad muidugi valdkondlikud eripärad, kuid selgelt on näha, et edukaimate teadlaste käes on ka suurimad tellimuslikud arendustööd. Arendustegevus vajab alusteadusest erinevat lähenemist ja tähelepanu, aga järeldus on ühene – ettevõtluses rakendatavat arendust on mõtet tellida edukaimatelt teadlastelt.

Ettevõtlusriski võtmist tuleb soosida. Samas on väidetud, et mida rohkem õppida, seda selgemaks saavad ettevõtlusriskid, mistõttu püüab oluline osa kõrgelt haritud inimesi enda ettevõtte loomise asemel realiseerida oma karjääri riigiametis või suurettevõtte juhatuses, kus risk ebaõnnestuda on väiksem ja eriti majanduslikult kergem taluda.

Haritud ja asjatundlik riigiametnik on suur väärtus, aga sellise hoiaku ilmumine võib viidata sellele, et ettevõtlusriskide võtmist peaks soosima. Tuleks leppida, et osa neist lõpeb vältimatult ebaõnnestumisega. Teiseks peaks avaliku sektori ja riigifirmade juhtide edusse või ebaedusse suhtuma sama nõudlikult, kui see toimub eraettevõtluses.

Siiski võtavad ka kõrgelt haritud inimesed elu sunnil riski. Turu Ülikool Soomes tegi uuringu, millest selgus, et ettevõtjatest iga viies asutas oma firma põhjusel, et töötamiseks ja sissetuleku saamiseks polnud muud võimalust.

Mis veel positiivsem, viidatud uuringust selgus, et kõrgharidusega ettevõtja on ka oma eluga rohkem rahul kui kõrgharidusega palgatöötaja.

REPLIIK

Ettevõtte maine sõltub suuresti juhust

Hiljuti avaldatud TNS Emori suurettevõtete maineuring näitab muu hulgas ka seda, kui palju sõltub ettevõtte maine juhust. Tabeli eesotsas on peamiselt need ettevõtted, mille juhid on avalikkuses hästi tuntud, vastavad meelsasti ajakirjanike küsimustele ja on ka muidu avatud suhtlejad.

See on igati loogiline: meediakajastusel on ettevõtete maine kujunemisel oluline roll ja kogunud juhid teavad seda hästi. Need on inimesed, kes suudavad adekvaatseid vastuseid anda ka ebamugavate-

VILJA KIISLER
arvamustoimetaja

» **Avatud juhi puhul on põhjust eeldada, et tema meeskonda kuuluvad koostöövõimelised inimesed.**

le küsimustele, tunnevad hästi teemat, millel sõna võtavad, neil on sõnum.

Ettevõtte juhi näo järgi otsustatakse sageli ka ettevõtte sisekliima kohta, mis on oluline info tööandjate valides. On loomulik eeldada, et kui ettevõtte eesotsas seisab mõistlik inimene, on ka asjad ettevõtte sees korras.

Mitte ainult mis, vaid ka kuidas. Muidugi vaatab töökohta vahetada sooviv võimekas inimene ka seda, missugused on ettevõtte majandusnäitajad ja

teeb nende põhjal enda tarvis prognoosi, kas ettevõtte on edukas ka näiteks kümne aasta pärast. Ent veelgi suuremaks väärtuseks peetakse head organisatsioonikultuuri. Ehk siis mitte ainult seda, et tulemused oleksid head, vaid ka seda, kuidas nendeni jõutakse. See sõltub suuresti juhust.

Juhi kuvandi järgi on põhjust teha järeldusi ka meeskonna kohta. Avatud ja argumenteerimisvõimelise juhi puhul on põhjust eeldada, et tema meeskonda kuuluvad koostöövõimelised inimesed.

KORTERID LÄHEVAD KUI SOOJAD SAIAD. Praegu valitseb kinnisvaraturul olukord, kus ehitatavates hoonetes müüakse korterid ära enne, kui vundamentki valmis. Viimati, kui uued elamispiinnad nii kiiresti ära müüdi, oli kätte jõudmas kinnisvarabuuri.

KAUBAMAJA: MEIE HINDU PEETAKE LIIGA KÕRGEKS. ASile Kaubamaja valmistab

peavalu liiga kõrge hinnakuvand. "Me ei taha olla ega olegi elitaarne," märkis ettevõtte turundusdirektor Anne-Liis Ostov.

NORDECON EHITAB PIRITALE ÜHEKSAKORDSE KORTERELAMU. Nordecon ja Pirita Apartments OÜ sõlmisid ligi kümne miljoni eurose ehituse töövõtulepingu üheksakorruselise kortermaja ehitamiseks Piritale.

KOMMENTAAR

Peitusemängust **siselõheni**

Reformierakonna juhatuse valimiste petuskandaal tasalülitab korraga kaks oravate valimisloosungit.

Enam ei saa Reformierakonnas ei kindel olla ega nende üle uhkust tunda.

Aega oli. Reformierakonna kriisikommunikatsioon kuni 3. juuni hommikuni meenutab pigem peitusemängu kui kindlakäelist tegevust.

Eesti Ekspress andis erakonnale skandaali vallandanud loo eel koguni kaks päeva aega ennetavalt tegutseda. Selle ajaga koostas keskkontor avalikkuse jaoks vaid lühikese kirjaliku avalduse, milles rõhutas juhtumi uurimise vajadust ja teatas töörühma moodustamisest.

Pärast neljapäeval ilmunud lugu märkis keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, et petturitel tuleb võtta vastutus. Skandaali keskmesse sattunud europarlamenti saadik Kristiina Ojuland jäi aga terveks päevaks ajakirjanikele kättesaamatuks.

Õhtustes teleuudistes kinnitas üks vanaprouadest, kellelt hääli kaaperdati, et temalt küsis just Ojuland telefoni teel luba e-hääletuseks. Samas ütles pettust uuriva töörühma juht Väino Linde, et uurimisrühm

IVO RULL
suhtekorraldaja

Reformierakond on kaotanud initsiatiivi ja võtnud suuna jokitamisele.

hakkab otsuseid tegema alles esmaspäeval.

Reedel hommikul tegi Ojuland avalduse, milles eitas osalust e-hääletuse pettuses. Pea kõik reedeseid päevalehed peale Postimehe pöörasid teemale jõulist tähelepanu ja nõudsid prokuratuuri sekkumist identiteedivarguse uurimiseks. Sama päeva Virumaa Teatajas ütles pettuse ohvriks langenud 90aastane vanaproua, et läheb esmaspäeval Tallinna, et erakonnast välja astuda.

Mitu meediakanalit avaldas Reformierakonna 2011. aasta juhatuse valimistel e-hääletamisel osalenute nimekirja. Reede keskpäeval tegi peaminister

Andrus Ansip avalduse, et üks hääletuse võltsija on teada, aga tema nime ta välja ei öelnud. Õhtul vihjas Ojuland, et pettusi on olnud ka mujal kui Virumaal. Esmaspäeva hommikul tõi Ojuland täpsustavaks näiteks Võrumaa.

Sõna sõna vastu. 3. juunil tekkis Reformierakonna kriisikommunikatsioonis lõhe – Ansip andis vihjeid Ojulandi kuritarvituste kohta ja Ojuland süüdistas Ansipit enda süüdlaseks fabritseerimiseks. Selline lõhestunud, sõna sõna vastu olukord on halvim, mis kriisikommunikatsioonis juhtuda võib.

Reformierakond on proovinud kehtestada käesoleva kriisi sisu kirjeldamiseks semantiliselt pehmemat sõna "manipulatsioon". Terasemad ajakirjanikud pole seda konksu alla neelanud ja räägivad pettusest.

Oravate kriisikommunikatsioon on olnud esmaspäeva ennelõunani keskpärane ja pärast seda halvooluline. Olulise info selgitamisega ollakse pikaldased, võtmepersonid on hoidunud meediaga suhtlemisest, juba teadaolevaid fakte ei avalikustata ning erakonna juhtfiguurid on asunud meedias sõnasõtta.

KOMMENTAAR

Automaks suurendaks ebavõrdsust ja ebaõiglust

Euroopa Komisjon kritiseeris Eesti autopargi energiamahukust ning andis soovitusi kehtestada automaks, jättes täpsustamata, mida selle all mõista. Olen veendunud lihtsa maksukeskkonna pooldaja ega usu, et kergekäeliselt kehtestatud uus maks oodatud tulemust annaks.

Energiamahukuse vähendamise sildi all tekitame juurde bürokraatiat. Maksu kehtestamisele eelneb hulk analüüse, regulatsioonide väljatöötamist, kogumise ja kontrollimise mehhanismide loomist. See kõik maksab.

Mis juhtub? Maks peaks olema ja näima maksumaksjale õiglane. Kui eesmärk on vähendada autode saastet, oleks loogiline mõõta kütuse tarbimist ning CO₂-näitajaid, nagu seda tehakse näiteks Inglismaal.

Ilus mõte, aga mis juhtuks päriselt? Rohkem automaksu hakkavad maksta peamiselt vanemate autode omanikud, kes pole oma autovalikut tei-

HENDRIK ROOSNA
Capital Advisorsi partner

Maks peaks olema ja näima maksumaksjale õiglane.

nud mitte lõbu pärast, vaid majanduslikel põhjustel. Eriti murettekitavaks muutub olukord maainimeste jaoks, kelle sissetulek on niigi väike.

Maal on ühistransport tasuta ja üsna hõre. Linnaelanikel on maksu kehtestamisel võimalus eelistada ühistransporti ja auto maha müüa.

Miks peavad just need, kellel alternatiive polegi, energiamahukuse vähendamise kinni maksta? See loob ebaõiglust ning suretab veel rohkem

Tallinnast ja Tartust väljaspool asuvat Eestit.

Maal elavad inimesed, kellel on vanemad autod ja kes söidavad pikka vahemaad pangautomaadini, poodi või tööle ning toovad riigile sisse suure osa kütuseaktsiisist.

Uue maksu kehtestamine võib olla viimane tilk vähekindlustatud inimeste kannatuste karikasse.

Soodustus vähekindlustatu-tele. Kui panna kaalule paratamatu bürokraatia ja võimalik ebaõiglus, on raske leida maksu toetavaid argumente peale ELi kuiva soovitusel ja täiendava riigitulu. Seega tundub sellise soovitusel rakendamine Eestis ebaotstarbekas.

Kui eesmärk on Eesti autopargi energiamahukust vähendada, võib riik kehtestada maksoodustusi või anda ühekordseid otsetoetusi maapiirkondades elavatele vähekindlustatud peredele, näiteks kaasaegsete väikese energiatarbimisega autode soetamiseks.

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

a:ruut | parimad sisustuslahendused aastast 2004

VIIMISTLUS: MDF, vineer, puit, spoon, mööblidetailid, klaas, värv, peits, lakk, kõrgläige.

tel 5905 5506, www.aruut.ee

Eesti Plastitööstuse Liit
ESTONIAN PLASTICS ASSOCIATION

Vajad PLASTIKUST toodet? telefon 58 518 778 www.plast.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam 89x26 mm hinnaga 30€

Tel 667 0105 faks 667 0200 [Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee](mailto:Reklaami_tellimine@aripaev.ee)

SUUR KATLAVALIK

UUED MUDELID HEAD HINNAD

kojutoomine TASUTA

ostakatel.EE

HULGILADU
TEHNIKA 10, VIIRATSI, VILJANDI TEL 52 67 072

bestsales.ee

PRIVILEEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

40% soodsam

Jazzi puhastuspakett koos üllatusega

Vaid 69 €

Ekspansiivne eripakkumine: kõrgel tasemel Jazzi puhastuspakett Teie autole + 10 euro väärtuses kohviube või teed Gourmet Coffee'it. Auto puhastuspakett sisaldab pigieemaldust koos põhjaliku välispesuga, vahatamist, salongi sisepuhastust, rehvide välispindadele läike lisamist. Tavahind 100–120 eurot (autopesu) + 10 eurot (GC-i raha).

Vaata kõiki pakkumisi: www.privileeg.ee

TÓUSJA

Apranga müügitulu suurenes mais võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 21%.

LANGEJA

Türgi börs on mitu päeva kestnud rahutuste tõttu languses.

ÄRIPÄEV 4. juuni 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

4,2%

on tänavu kasvanud europõhiselt Ungari aktsiaturg.

UNGARI

Orbanomics toimib. Kuidagi...

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Ükskõik, mida välismaised kriitikud Ungari majandusest ka ei arvaks, sadas ungarlaste postkastidesse brošüür, mis räägib sellest, et majandus on pöördunud paremuse poole. Valitsuse tükitud riigilipu värvides väljaanne kiidab peaministri Viktor Orbani tegusid.

“Ungaril läheb paremini,” saavad ungarlased lugeda. Brošüüris öigustatakse kulude mitte kärpimist. Kulude kärpimised on viinud euroala Lõuna-Euroopa maad nagu Kreeka majanduslanguse spiraali.

Ungari majandus tuli I kvartalis majanduslangusest välja, kuna majandus kasvas eelnenud kvartaliga võrreldes 0,7%. Orban võib lugeda maikuu parimaks alates võimule tulemisest 2010. aastal, kuna Euroopa Komisjon otsustas, et Ungari võib lahkuda liigse eelarvepuudujäägi protseduuridest. Orbani jaoks on see poliitiline triumf, kirjutas Reuters. Varem on Brüssel, IMF ja müriaad analüütikuid prognoosinud, et Orbani isikupärane poliitika viib majanduse hävingusse.

“Ütlen seda vaikselt,” lausur Orban. “Ma arvan, et oleme edukad.”

Kuid Pyrrhose võidul on ka varjupool. Aastas arvestuses langes Ungari majandus I kvartalis ikka 0,9%. Analüütikud usuvad, et Orban surub Ungari väga aeglase majanduskasvu teele. See on ehmatanud otseste välisinvesteeringute tegijaid, kelle raha oleks tarvis majanduse paranemiseks.

Puudujäägiga kulutamine. Orbanomics ei kujuta endast midagi muud kui erasektoriilt raha ülekandmist valitsusele lootuses, et viimane vähendab eelarvepuudujääki ja laseb majandusel kasvada.

Ungari üks monumentaalsem vägitegu on eraiskute kogutud pensionisäästude konfiskeerimine riigi jooksvate kulude katteks. Elektri- ja gaasikompaniidelt nõutakse elektriarvete vähendamist. Suuremate osalejatega välismaistele ettevõtetele kuuluvatele telekomidele, elektrikom-

**VÄLIS-
INVESTOREID
kriisimaksu-
dega pahan-
danud Ungari
peaminister
Viktor Orban
reklaamib, et
Ungaril läheb
paremini.**

FOTO: REUTERS /
SCANPIX

paniidele ja pankadele on kehtestatud kriisimaksud.

“Igasugused lühiajalised positiivsed efektid taanduvad, kuna need hävitavad majanduse potentsiaali kasvada 3,5–4% aastas, nagu siis, kui ta tuli võimule, ning kasvab vaid 1 protsent nagu praegu,” ütles Nomura analüütik Peter Attard Montalto.

Paljude analüütikute sõnul on Ungaril vara kuulutada majanduse paranemist. Siiski on eksport kasvanud, tänu autotootjatele – mis on üks väheseid sektoreid, kus Orban ei ole välisomanikke karistanud kõrgete maksudega. Daimler on investeerinud mullu Ungaris avatud Mercedes-tehasesse 800 mln eurot. Audi on pannud püsti uue tootmisliini ja peaks tänavu teisel poolaastal töötama täisvõimsusega.

Kasvu peaks toetama ka Ungari põllumeeste parema saagi lootus. Mullu oli Ungaris vilets põllumajandussaak. Palju kritiseeritud elektriarvete vähendamine on jätnud inimeste taskutesse rohkem raha ja hoidnud inflatsiooni madalal, mis on tõstnud tarbijakindlust. Mais kasvas Ungari GKI-Erste tarbija- ja ärikindlusindeks 22 kuu kõrgemale tasemele.

“Me tunneme, et kulud on mõnevõrra vähenenud,” ütles Budapesti kontoritöötaja Etelka Sas Reutersile. “Praegu ma veel ei suuda raha säästa, kuid ehk ma suudan säästa, kui valitsus viib ellu elektrihinna lubatud langetused.”

Ungari suurim murelaps on valitsuse võlg, mis on Kes- ja Ida-Euroopa suurim ja ulatub 80 protsendini SKPst. Ungarigi finantsturgudele on tik-

sunud üht-teist maailma juhtivate keskpankade likviidsusuputusest. Osa sellest on jõudnud ka Ungari valitsuse võlakirjadesse, kuid see pidu võib ootamatult lõppeda, kui suured majandused peatavad pöörase rahatrüki. Lääne-Euroopa tasemel võlakooormusega valitsuse võlakirjade paanikamüüki, mille eest on analüütikud kuid hoiatanud, ei ole toimunud.

“Kui te vaatate Lõuna-Euroopa maid, kes viisid ellu õpikupõhist kasinuspoliitikat, siis need on majanduslanguse spiraalis,” ütles Takarebanki analüütik Georgy Suppan. “Sedasi võrreldes on meil läinud palju paremini.”

Investorid rahulolematud. Välisinvestorid on mõneski mõttes Ungari maha kandnud, kuna majanduse väljavaated ei ole roosilised ja Orbani poliitika avaldab negatiivset mõju investeerimiskliimale. Orban on öelnud, et välisinvestorid peavad kandma oma “õiglast” osa finantskoomast.

Ühe Kes- ja Lääne-Euroopa rahvusvahelise ettevõtte juht on keeranud Ungarile selja, kuna tajub Orbani poliitikat välismaalaste suhtes vaenulikuks. “Siia ei taha investorid tulla,” ütles ta Reutersile.

Üks kinnisvaraettevõtte ärijuht ütles anonümselt, et töötas koos suure Euroopa jaekaupmehega, kes aga kaks aastat tagasi lahkus Ungarist, osaliselt valitsuse poliitika pärast.

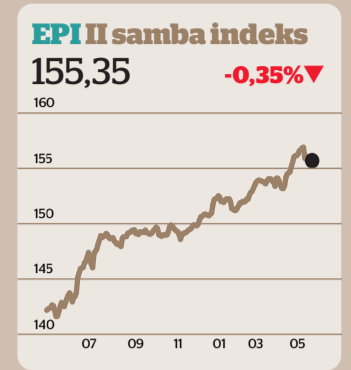
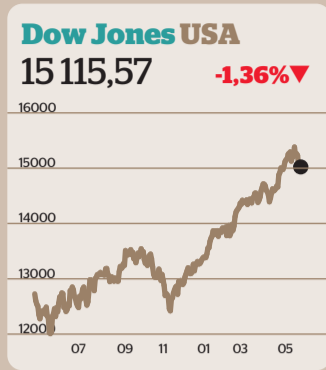
IMF kirjutas märtsis, et investeeringud Ungarisse kukkusid 10 aasta madalamale tasemele, jäädes maha naaberriikidest.

“Ebakonventsionaalne poliitika, kõrge ja

Ütlen seda vaikselt. Ma arvan, et oleme edukad.

Ungari peaminister Viktor Orban

ÄRIPÄEV 4. juuni 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

6. juunil

TÖÖTUBA

PÜSIVA TEGEVUSKOHA KASUMI ARVUTAMINE JA MAKSUSTAMINE

Töötoa viib läbi
Advokaadibüroo GLIMSTEDT
advokaat, maksukonsultant,
TTÜ finantsarvestuse õppetooli
rahvusvahelise maksunduse
lektor **MARKO SAAG**

Töötoas
vaatleme püsiva
tegevuskoha
tekkimise ja
kasumi arvutamise
ning maksustamise
põhimõtteid.

**VIIMANE
VÕIMALUS
REGISTREERUDA!**

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

Millal tekib püsiv tegevuskoht ja kuidas seda vältida?

Püsiva tegevuskoha kasumi arvutamise põhimõtted:

- OECD metodoloogia detailselt näidete põhjal;
- Siseriiklikud käsitlused;
- Peakontori ja püsiva tegevuskoha omavahelised arveldused;
- Tulude ja kulude omistamine, jne.

Püsiva tegevuskoha kasumi maksustamine:

- Eesti regulatsioon;
- Välisriikide regulatsioonist üldiselt;
- Maksuvabastused.

Käesolev töötuba on sügisel alustava rahvusvahelise maksunduse kooli eeltutvustus.

Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

Töötoa hind on 45 eurot (km-ga 54 eurot).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 6670 107.

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,51	3,64	3,57	12,29	9,95	22,53	7,05	-5,18	19 835 336
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,64	13,64	13,64	3,50	4,45	10,22	6,81	-	5 847 864
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	10,81	10,81	10,81	1,97	3,52	-	-	-	5 877 504

Compensa Life

30.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,40	-	6,30	22,70	9,80	5,50	5 676 080
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,93	-	1,20	6,10	4,50	-	566 158

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 30.04.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 30.04.2013.

Danske Capital AS

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,97	0,98	0,98	3,75	1,62	6,95	2,92	2,97	10 903 748
Danske Pension 50, EUR	1,12	1,13	1,13	5,09	2,42	8,92	2,82	3,01	150 383 346
Danske Pension Intress, EUR	0,88	0,89	0,89	2,41	0,92	4,98	3,25	3,64	3 482 399
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,42	1,46	1,44	7,49	4,43	14,20	5,79	4,72	3 091 624
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,76	0,78	0,77	3,00	0,51	4,99	3,19	-	205 787

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,93	0,93	0,00	0,73	3,54	2,81	4,31	8 521 083,21
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,12	1,13	1,13	1,88	3,02	8,55	3,20	1,78	42 978 467,22
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,64	0,64	0,64	2,59	4,34	11,69	-	-	1 397 414,66
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,87	0,88	0,87	2,06	3,75	9,30	3,23	-	417 424,26
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,90	0,92	0,91	2,77	3,93	10,72	3,46	-	335 447,77
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,86	0,88	0,87	3,72	4,99	12,42	0,39	-	317 975,10

LHV Varahaldus

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,39	1,41	1,41	7,12	3,17	10,37	5,68	5,03	179 307 844
Pensionifond M, EUR	1,11	1,12	1,12	4,77	2,14	8,42	4,93	6,56	27 338 143
Pensionifond S, EUR	1,18	1,19	1,19	2,70	1,11	5,16	3,95	7,49	38 739 537
Pensionifond XL, EUR	1,20	1,21	1,21	7,92	4,92	13,04	6,03	5,03	41 057 674
Pensionifond XS, EUR	1,09	1,10	1,10	2,52	0,89	5,70	4,28	7,36	8 862 496
Täiendav Pensionifond, EUR	1,33	1,34	1,34	8,18	5,29	13,28	6,45	3,52	5 003 822
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	10,61	10,71	10,71	12,29	30,56	39,55	18,90	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	6,78	6,85	6,85	12,36	30,56	39,55	18,89	-0,01	8 797 372
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,22	8,30	8,30	15,53	2,57	12,26	1,39	-2,70	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,25	5,31	5,31	15,53	2,56	12,26	1,39	-	1 396 888

Nordea Pensions Estonia

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,94	0,95	0,95	7,74	4,29	9,69	5,4	-	54 151 262,56
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,77	0,78	0,78	9,85	5,62	11,6	5,65	-	5 955 002,34
Nordea Pensionifond B, EUR	0,90	0,90	0,90	5,21	2,15	7,75	4,91	-	11 547 814,35
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,83	0,83	2,76	0,36	3,44	3,61	-	2 089 047,55
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,15	1,17	1,16	12,06	8,21	16,52	7,16	-	3 557 460,32
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	0,00	1,34	5,83	-	-	548 825,79

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealstate.com, www.gildrealstate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKEBANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

3,5

miljardit dollarit võivad investorid tõmata välja SAC Capital Advisors LP fondidest, kuna riskifondi gigant maadleb siseinfo põhjal kauplemise süüdistustega.

Frederic Neumann: Me oleme muutunud üha murelikumaks. Numbrid on valmistanud pettumuse mitte ainult Hiinas, vaid kogu Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas.

HSBC tegevdiriitori sõnul vajaks Hiina majandus uusi reforme, mis annaksid lisastiimulit. Praegune kasvutempo on aeglustumas.

FONDID

reklaam

AS SEB Varahaldus

31.05

Mandatum Life

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	115,18	114,61	114,61	-	1,42	5,53	3,87	-	-
Konservatiivne, EUR	112,86	111,74	111,74	-	2,23	5,25	2,54	-	-
Tasakaalustatud, EUR	112,15	110,49	110,49	-	2,63	4,98	1,63	-	-
Progressiivne, EUR	106,82	104,72	104,72	-	3,25	4,65	0,46	-	-
Agressiivne, EUR	111,13	108,95	108,95	-	3,22	5,00	0,33	-	-
Investeeringusportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	141,06	140,35	140,35	-	1,54	6,26	4,34	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	120,81	118,44	118,44	-	0,48	-1,37	0,08	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	104,47	102,42	102,42	-	-1,09	4,88	-3,06	-	-
Mandatum Life Nordic Equity Abs, EUR	142,83	140,03	140,03	-	-0,47	-0,40	-5,14	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	152,46	149,48	149,48	-	1,79	9,96	1,42	-	-

Swedbank Investeeringufondid AS

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,81	0,81	2,67	0,43	3,78	3,25	1,16	43 727 963,44
Pensionifond K2, EUR	0,89	0,90	0,90	3,82	1,87	7,57	4,15	0,35	164 605 672,54
Pensionifond K3, EUR	1,04	1,05	1,05	5,61	3,41	11,42	5,31	0,13	415 194 947,61
Pensionifond K4, EUR	0,77	0,78	0,78	8,92	4,58	14,96	5,68	-	38 675 463,55
Pensionifond V1, EUR	1,20	1,22	1,21	4,24	2,29	10,52	5,07	-0,39	9 687 921,93
Pensionifond V2, EUR	0,93	0,95	0,94	6,70	4,26	14,26	5,82	-1,54	17 825 316,65
Pensionifond V3, EUR	1,09	1,11	1,10	10,49	6,21	17,91	5,91	-3,43	35 297 651,10
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,95	4,05	3,99	18,90	3,18	3,67	-6,71	-15,91	5 487 097,05
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,48	8,69	8,56	21,30	0,74	32,39	2,70	-12,66	46 117 438,75
Fondifond 100, EUR	10,07	10,18	10,18	14,00	6,38	18,25	5,03	-2,81	63 551 957,41
Fondifond 30, EUR	11,31	11,42	11,42	5,91	3,40	11,72	4,22	1,00	14 634 885,81
Fondifond 60, EUR	10,81	10,92	10,92	9,29	4,43	14,69	4,87	-0,86	50 316 581,04
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,10	15,48	15,25	24,75	0,18	16,67	1,24	-10,24	48 365 605,02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,740	0,748	0,748	9,96	3,82	8,70	2,08	-	10 068 872,05
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,898	0,907	0,907	2,92	-0,64	2,53	2,39	4,13	55 369 460,31
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,827	0,835	0,835	3,43	1,19	3,85	2,20	-	13 704 387,55
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,961	0,971	0,971	5,67	2,36	6,30	2,69	-1,74	279 142 923,33
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,925	0,944	0,934	12,96	4,98	11,06	3,65	-3,18	14 028 412,33
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,132	1,155	1,143	3,83	0,87	3,69	2,44	-0,91	10 623 779,32
Vahendatavad Fondid *									
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,281	7,428	7,355	10,84	5,570	14,690	7,250	-5,190	4 222 945,32
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,541	8,714	8,628	7,41	2,880	9,780	6,090	-3,710	6 094 959,43
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,705	10,921	10,813	3,33	1,030	7,750	5,180	0,850	1 177 175,07
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,917	12,917	12,917	5,27	-1,820	9,380	5,510	4,550	64 011 469,41
SEB Kasvufond A, EUR	6,335	6,462	6,399	21,84	-3,940	21,030	0,700	-7,730	13 500 348,74
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,523	1,523	1,523	2,88	1,200	7,710	5,290	5,230	413 250 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	130,169	130,169	130,169	2,83	0,690	1,920	4,170	5,930	170 830 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	131,654	132,971	131,654	3,89	2,890	11,850	-	-	2 004 070 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,271	1,271	1,271	0,22	0,160	0,000	0,060	-	55 700 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	106,410	107,474	106,410	-	3,050	6,170	-	-	311 210 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	105,994	105,994	105,994	-	2,030	3,390	-	-	249 800 000,00
SEB Strategy Growth Fund	109,814	110,912	109,814	-	6,950	11,460	-	-	216 440 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	107,294	108,367	107,294	-	5,070	8,790	-	-	320 540 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,792	2,848	2,820	19,95	-0,980	24,560	1,340	-4,490	133 090 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,518	2,568	2,543	15,77	0,200	7,070	-6,460	-7,070	68 030 000,00
SEB Russia Fund, EUR	8,774	8,952	8,863	24,39	-8,280	-1,570	-4,140	-6,490	264 910 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.03.2013.

Trigon Funds

31.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	85,45	88,07	87,19	22,67	1,86	1,63	-19,96	-	2 099 682
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	175,68	181,05	179,26	17,66	8,20	20,10	0,36	-	4 689 192
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,35	13,83	13,56	21,91	5,08	21,85	-4,62	-11,00	1 752 071
Uus Euroopa Fond, EUR	21,45	22,21	21,77	13,74	7,04	26,89	11,00	-0,65	23 219 938
Venemaa Top Picks Fond, EUR	17,84	18,48	18,11	26,05	-12,74	-3,46	-2,33	-1,89	9 294 724

Eesti Ringhäälingute Liit ja Best Marketing esitlevad:
Best Practice seminar

11. juunil Roseni Tornis (Mere pst 6, Tallinn)

Kuidas raadioreklaami abil rohkem müüa? "

Best Practice keskendub praktiliste kogemuste jagamisele. Laval on 8 praktikut, kes jagavad kogemusi ja õppetunde sellest, kuidas raadiost maksimumi võtta.

Seminaril osaleja saab teada:

- millised on maailma parimad raadioreklaamid ja mida on neist õppida;
- millised raadio loovlahendused on efektiivsed;
- kuidas luua hästi töötavat raadioreklaami;
- kuidas integreerida raadioreklaami meediamiksis;
- kuidas raadioreklaami tulemuslikkust mõõta;
- miks ja millal raadioreklaami kasutada;
- millised on Eesti suurimate raadios reklaamijate õppetunnid ja soovitusel.

KAVA

- 09.10 – 09.30** Registreerimine ja hommikukohv
- 09.30 – 11.30** **Radio Advertising Bureau (UK) esitleb: „Kuidas teha parimat raadioreklaami?“**
Michael Tull Radio Advertising Bureau Insight Manager (UK)
Rohkem kui 600 raadiokampaaniat hõlmanud uuringu tulemused ja parimate reklaamide näited + soovitusel hea raadioreklaami tegemiseks
- 11.30 – 12.00** Kohvipaus
- 12.00 – 12.30** **Raadioreklaami osa meediamiksis. Kuidas integreerida raadioreklaami multimeedia kampaaniasse.** Idea Havas Media strateegidirektor Kätrin Maidla
- 12.30 – 13.00** **Raadioreklaami loomine. Loovus raadioreklaamis. Kuidas luua hästi töötavat raadioreklaami?** Taevast Ogilvy loovjuht Lauri Tikerpe
- 13.00 – 14.00** Lõunapaus
- 14.00 – 16.00** **Raadioreklaami parimad praktikad Eesti ettevõtete näidetel**
Oma kogemusi jagavad Raadioreklaami TOP 20 (TNS Emor reklaamikulutuste uuring alusel) kuuluvate ettevõtete esindajad:
Eesti Loto turundus- ja müügidirektor Annely Luikmel
Tele 2 vanem turundusjuht Maris Saarpuu
Bauhofi turundusdirektor Britte Maira
ETK turundusdirektor Andres Lember
Veho Eesti turundusjuht Karin Eek

VIIMASEID PÄEVI SOODUSHINNAGA

best marketing
practice

Soodushind 4. juunini 169 € (km-ga 202.80)! Alates 5. juunist 199 € (km-ga 238.80)

Lisainfo ja registreerimine: Siiri Same, siiri@best-marketing.com, 50 69 639 www.best-marketing.ee

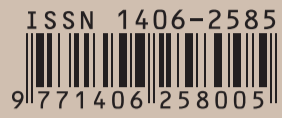
Glen Wood: Jaapan on nüüd otsustanud ja teatanud kogu maailmale, et on valmis muutuse omaks võtma. Seda pole nad olnud nõus tegema juba kaks aastakümnet.

Jaapani panga Mitsubishi UFJ müügijahi sõnul on eksperdid ja investorid üle kogu maailma skeptilised Jaapani plaani suhtes viia riik deflatsioonist inflatsiooni, kuna Jaapanis on juba kaks aastakümnet deflatsioon olnud.

821,70 +1,88%

perioodi kõrgeim 842,16
perioodi madalaim 585,08

TÕUSJAD

F-Secure

1,95 EUR

+4,84%

Intel Corp

25,39 USD

+4,58%

Merck & Co.

48,77 USD

+4,43%

Tallink Group

0,967 EUR

+3,86%

Tallinna Kaubamaja

5,79 EUR

+3,39%

Bristol-Myers

47,48 USD

+3,19%

Eurosooni töötlevat tööstust mõõtev ostujuhtide indeks tõusis aprilli 46,7 punktilt maikuuks 48,3 punktile. Tööstus kasvab rahaliidu neljas suurimas riigis ja isegi Kreekas.

Hoiatus: toorainete supertsükkel saab läbi

Mitu investeerimispanka on andnud märku toorainete supertsükli lõppemisest. Nüüd teatas ka Maailmapank, et arenevad riigid, mis on saanud kasu toorainete hinna tõusust, peaksid end languse vastu kindlustama.

Maailmapanga Aafrika majanduspoliitika ja vaesuse vähendamise programmi juht Marcelo Giugale ütles CNBC-le, et riigid, mis on loiganud kasu toorainete hinnabuumist, peaksid nüüd valmistuma hindade languseks.

"Me ei taha järjekordset raisatud võimalust," ütles ta. "Nüüd tuleks teha asju teisiti. Materiaalidel on potentsiaali muutuda kullasooneks, millega saab tösta arenevate riikide elustandardit."

Näiteks metallide ja nafta kõrge hind on suurendanud ressursirikaste riikide tulusid. Kuid volatiilne tooraineturk on minevikus põhjustanud riikidele katastroofilisi tagajärgi. 1980. aastate toorainekriis tekitas Ladina-Ameerika ja Aafrika riikidele pärast kiiret maavaradel põhinevat kasvu finantsraskusi ning sotsiaalset ja poliitilist ebastabiilsust. Majandusanalüütikud nimetavad selliseid hinnaliikumisi, kus aastakümneid kestnud hinnatõus saab läbi krahhiga, supertsükliks.

Supertsükkel kui majanduslik Higgsi boson. Eelmisel aastal väitis Columbia Ülikooli majandusteadlane Bilge Erten, et sellised supertsükliid on toimunud 30–40 aastase vahel. Esimese supertsükli tipp oli 1917., teine 1951. ja kolmas 1973. aastal. Tema sõnul oleme praegu neljanda supertsükli keskel, see algas sajandi alguses Hiina industrialiseerimisega.

"Ei ole teada, kui pikk see tsükkel on," ütles Erten CNBC-le. "Üldiselt on supertsükliid kestnud 15–20 aastat. Alates 2000. aastast on meil olnud umbes 10 aastat olnud kasvu, seega on meil veel viis aastat minna, juhul kui tsükli muster kattub eelnevatega."

Kuid palju eksperte, sealhulgas Giugale, kahtleb, kas supertsükliid üldse eksisteerivad. "Toorainete supertsükkel on majandusele olnud nagu Higgsi boson füüsikale – kõik teooriad viitavad selle olemasolule, aga paraku pole meil õnnestunud ühtegi näha."

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Supertsükkel on majandusele olnud nagu Higgsi boson füüsikale.

Maailmapanga ökonomist Marcelo Giugale

MÜÜGINUMBRID

Baltika müük kasvas maikuuks 8 protsenti

Baltika mai müügitulu ulatus 4,9 miljoni euroni, kasvades eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 8%, teatas ettevõtte börsile.

Mai jaemüük ulatus 4,7 miljoni euroni, mis on 11% rohkem kui eelmise aasta samal perioodil.

Balti riikides kasvas jaekäive eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 18%, sealhulgas Eestis 20%, Lätis 19% ja Leedus 14%. Ukrainas suurenes müük 3% ning Venemaal vähenes 6%. Hulgi- ja e-poe müük vähenes eelmise aasta maiga võrreldes 21%, 180 000 euroni. Täpsustatud andmetel vähenes ainult hulgi- ja e-poe müük, kuna eelmise aasta mai sisaldas olümpiatoote müüki.

"Kui olümpiatooted elimineerida, kasvab hulgi- ja e-poe müük 11%. Lisaks sellele müüdi aprillis osaliselt ette mai kaupa, mistõttu tekib võrdlusandmetes periodiseerimise nihe," ütles Baltika finantsanalüütik Heili Kass.

Baltika e-poe müük kasvas eelmise aasta maiga võrreldes 46%.

Baltikal oli mai lõpu seisuga 118 kauplust müügipinnaga 23 185 ruutmeetrit, kuu keskmine müügipind suurenes eelmise aasta sama perioodiga 6%.

Viie kuu kokkuvõttes ulatus müügitulu 22,75 miljoni euroni, kasvades eelmise aastaga võrreldes 6%. Jaemüük oli 21,3 miljonit eurot (+9%) ja hulgi- ja e-poe müük 1,38 miljonit eurot (+5%).

VÄLISMAA

Rahutused räsivad Türgi börsi

Istanbuli börs ja Türgi liir tegid eile järsu languse, kuna valitsusevastased protestid on kasvavad ja jätkuvad juba neljandat päeva.

Türgi börsiindeks Borsa Istanbul Stock Exchange National 100 Index avanes 6,43 protsenti allpool, 80 463 punktil. Liir kukkus USA dollari vastu ligi 18 kuu madalaimale tasemele. Türgi valitsuse võlakirja tootlus tõusis 7,12 protsendini.

Protestid said alguse võimude plaanist rajada Istanbuli Taksim väljaku kõrval asuva pargi asemele ostukeskus. Protestilaine on suurim pärast 2002. aastat, kui peaministri erakond võimule tuli.

LANGEJAD

Vestas Wind Systems

79,90 DKK

-5,89%

Tesla Motors

92,2 USD

-5,68%

Sony Corp.

1938,00 JPY

-5,42%

SAF Tehnika

1,43 EUR

-4,67%

Ruukki Group

0,41 EUR

-4,65%

O'Key Group

11,91 EUR

-4,34%

Jaapani Nikkei langes eile 3,7%, kuue kuu madalaimale tasemele, kuna mure Hiina majanduskasvu aeglustumise pärast on taas esile kerkinud. Hiina ostujuhtide indeks langes mais 49,2 punkti, mis viitab majanduse aeglustumisele.

AKUD JA PATAREID

- + Autoakud
- + Motoakud
- + Paadiakud
- + Patareid
- + NiMH, NiCd ja Li-Ion elemendid
- + Püsitoiteakud
- + Akud tõstukitele, virmastajatele ja laotehnikale

- + Akud videokaameratele
- + Suletud pliiaakud
- + Akud avariivalgustitele
- + Akulaadid
- + Käsitööriista akude taastamine
- + Erinevate akupakkide valmistamine

LAI VALIK PAADI- JA MOTOAKUSID

RENOVAAR
AKUD & PATAREID

KAUPLUSED ASUVAD:

TONDI 17 TALLINN
E-R 9.00-18.00
tondi@renovaar.ee
tel: 655 69 89

VÄIKE-PAALA 1 TALLINN
E-R 9.00-18.00
renovaar@renovaar.ee
tel: 655 69 88

TÄHE 127a TARTU
E-R 9.00-17.00
tartu@renovaar.ee
tel: 7 366 129

VARTA

Trojan

Panasonic autcraft marine

HOIA LOODUS PUHTANA! TOO VANAD AKUD JA PATAREID MEILE!

www.renovaar.ee